

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HOMMELN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

GUSTAF LINDQVIST (MARI MIHI). M. WERNER FOTO.

EN SVENSK NOVELLIST.

HAN MÅSTE vara bra stilig, den där Mari Mihi. Säg inte emot mig på ert vanliga retsamma sätt. Jag känner på mig, att han är stilig. Jag vet det.

Den unga damen satte sin förtjusande lilla näsa i vädret och förintade mig med en trotsigt utmanande blick. Jag slog ned ögonen lika ödmjukt som hade jag stått framför stora tribunalets svarta skrank — och teg.

— Hvarför svarar ni inte? kom det åter från den lilla plågoanden. Den med chic chausserade foten sattes med otålig energi mot verandagolfvet, och ett par små, starka, välformade händer grepo ömt om ett rött saffiansband, liksom för att skydda de skatter, som rymdes under den anspråkslösa titeln "Dagsländor", som i guldtryck prunkade på pärmerna. En föraktfull blick sköt fram ur ett par blixtrande, blå ögon och träffade mig som en ljungande åskstråle.

— Fröken, sade jag med det fina småleende, som man endast i de franska romanerna har nog sinnesnärvaro att anlägga och behålla, jag skref en gång under den period, då man alltid skrifer med Werther i fickan, något fasligt

dystert som jag kallade: Hur vi förlorat våra ideal. Det blef en ganska tjock packe hamppapper. Handlingen rörde sig om en del hyggliga ungdomlingar, som i ett halvmörkt rum, med graflikastämmor, biktade om den s. k. första kärlekenssedvanliga "fallit". Luntan fick ligga till ända förett par år sedan, då jag rotade efter stoff till en historia för en jultidning. Jag fick då tag i de gulnade bladen, och se, de dystra historierna hade under tidernas lopp legat till sig och blifvit en samling rätt acceptabla humoresker. Då blef jag, dumt nog, arg och beslöt att gossarne skulle lära sig mores. Och resultatet? Jo, fläkten försvann ur den uppbyggliga lidandeshistorien, och jag lyckades få ihop en omarbetning, som var så misslyckad, att den rent af passade i den i fråga varande jultidningen. Men då beslöt jag att i stället en gång i världen skriva en bit, som jag ämnar kalla: Hur de förlorade sina älsklingsförfattare. Ni förstår kanske, fröken, unga damer i svärmeriets ålder ha ju den förtjusande ovanan att, när de läst något, som hänfört dem, konstruera ihop en idealbild af den gudomlige författaren — ett fantasifoster, som tyvärr i nio fall

af tio ohjälpligt krossas af den obehagliga verkligheten.

— Ni är afskyvärd, afbröt mig här den unga damen. Ni vill väl icke påstå...

— Jag påstår ingenting. Jag ville endast med denna lilla utflykt söka göra er uppmärksam på, att vi båda antagligen skulle förlora på företaget att sätta föremålets yttre förtjusande egenskaper under debatt. Läs boken, min fröken, och dröm gärna om kastanjebruna lockar och en lord Byrons hals. Kanske kommer ni en dag att någonstädes i Sverige eller Europa — ty den karlen är allestädes närvarande — få sammanträffa med er Mari Mihi. Så mycket kan jag dock i förväg säga er, att alla hans dambekanta finna honom allt hvad ni vill i superlativ före adjektivet treflig.

Jag erinrade mig plötsligt detta samtal, då jag fick en anmodan att skriva något till min gamle vän Gustaf Lindqvists konterfej, och jag tyckte i min enfald, att episoden kunde passa som inledning till efterföljande konturer.

— — —
Gustaf Lindqvist berättade en gång, då vi sutto i hans gamla, kära, söndersuttna Uppsalasoffa under alla dessa kungar, statsmän och

skådespelerskor, som han på ett älskvärdt, hänsynslöst sätt tigt sig till af respektive berömdheter, att han, ehuru född stockholmsbarn, dock är den landtpojke, som hans vackra sörmlands-skildringar peka på. Fadern var officer och släkten, som härleder sitt ursprung från en af tolfte Karls sista bussar, har vida utgreningar. I Tyskland räknar Mari Mihi en, om ock aflägsen släktskap med den preussiske brigadgeneralen Lindeqvist, och i Finland kunde han till sina anförvanter räkna Zacharias Topelius, hvilkens trefna skaldehem han någonstädes i sina Dagsländor skildrat.

Liksom alla ryktbara män var Gustaf Lindqvist naturligtvis sina lärares fasa, skolans enfant terrible, som ständigt kunde framvisa ett ansikte, sönderklöst af oräkneliga bataljer med gatans förhoppningsfulla söner, och den fullkomliga brist på insikt i dagens läxa, hvilket ju alltid lär varsla om stor begåfning och en lysande framtid. Vare sig af instinkt eller uträkning slog han sig så småningom på juridiska studier, därvid fortfarande följande de mest illustra förebilder, och aflade ungefär tre decennier efter sin födelse, som inträffade någon gång på 70-talet, en examen, som berättigar honom att bli borgmästare i Trosa eller president i Jönköping.

Under tiden hade han emellertid lyckats skapa sig ett namn som författare under den obegripliga signaturen Mari Mihi och hunnit att genom vidsträckta resor utvidga sin idékrets och fördjupa sina kunskaper om det sällsamma och skiftande skådespel, som kallas lifvet. För att icke tala om att han som den glade skämtaren Tranio i Plautus, odödliga, latinska komedi "Mostellaria" skördat jämväl dramatiska lagrar. Det var nämligen på den tiden, då docenten Vilhelm Lundström drog land och rike kring med ett band glada, mer eller mindre latinkunniga Uppsalastudenter för att skrapa ihop pengar till sin kära "Eranos".

Eranos blef icke fet, och Vilhelm Lundström blef det först på Göteborgs Aftonblad, men hans trupp firades och omfestades i alla möjliga klassiska och profana sällskap från Ystad till Haparanda. Lyckliga tid! Hvem vill skriva om dina förtvivlade hårtestar, o Vilhelm, och om din gråa ulster, o Tranio! Sköne Philolaches, hvem vill tälja dina triumfer. Vederstyggliga Scapha, hvem vill mäla om dina irrfärder på Frimurarehotellet i Karlskrona. Hvem vill rista runan om våra segrar i Lund, Örebro och Falun eller våra öden i Sala, då Aulinska kvartetten måste fly från tomma, gapande bänkar och salaiternas ljumma kärlek till den högre musiken.

Det var alltså ett skiftande arbete, som låg emellan den stund, då den unge L. tryckte studentmössan på sitt hufvud och den timme, då han med examensbetyget på fickan såg Uppsaladömens tornspiror försvinna i slättens töcken.

Redan under sin skoltid hade han börjat göra i litteratur, och lär en biografi öfver drottning Nathalia af Serbien, hvars olyckor och

skönhet gjort ett djupt intryck på L:s ridderliga sinne, varit hans första opus. De två samlingar "Dagsländor", som på lätta, skimrande vingar flögo ut från Uppsalastudentens originella arbetsrum, ha på senare år efterföljts af en tredje. De kunna dock endast betraktas som den unge författarens litterära avantgarde. En glad och lysande svärm, som spridt fröjd och väckt beundran hvar de susat fram, men på samma gång bådat något både större och bättre. Ty liksom alla målmedvetna naturer har Mari Mihi hvarken plottat bort sig eller sin talang. Det efemära, stundens barn, det lättare godset har haft sin tid. Han har möjligen lekt fram en del, men i mycket märker man det starka suset af mäktigare vingslag än dagsländans. Den smickrande uppmärksamhet, som hans sista novellsamling väckte äfven bland litteraturkritici med starkt färgade kottersympatier, bidrog antagligen till den utmärkelse, som nyligen kom honom till del från Svenska akademiens sida, i det den vittra areopagen, som redan för några år sedan uppmuntrat den unge lofvande novellisten med ett af de mindre stipendierna, nu i vår hugnade honom med sitt stora resestipendium.

Det var Spanien, det stolta, gamla hidalgo-landet, som denna gång hägrade som ett sofvande sagoland för hans inbillning. Männe det dock icke gått honom som så många romantici, som med Egron Lundgrens färgmätade skildringar i minnet gått ut att med klappande hjärtan söka medeltidsromantik, men i stället kommit hem med erfarenheter, hvari dåliga hotell och efterhängsna tiggare spela hufvudrollen? Men det är sant, författare ha ju den lyckliga förmågan att kunna betrakta saker och ting på ett helt annat sätt än den dagboksskrifvande turist. Och det är ju en obeskriflig fördel, icke minst för andra. Hur vår vän Mari Mihi funnit Carmens fädernesland, kommer väl antagligen hans lifliga penna att ge oss besked om någon gång. Innan dess få emellertid hans många beundrarinnor och beundrare i de skandinaviska länderna göra bekantskap med *romanförfattaren* Gustaf Lindqvist.

Han omtalade nämligen strax innan han begaf sig ut i väras med fickorna fulla af smickrande introduktionsbref till Echegaray m. fl. storheter, att han hade minst två romaner färdiga att läggas i press.* Det torde under sådana förhållanden icke förvåna någon, som följt med Mari Mihis författarskap, att han i ett af dessa arbeten förlagt handlingen till sitt älskade Sörmland, "landet det härliga rika, badadt af Mälar- och Östersjöväg". Ty kärleken till denna bygd, dess leende, äktsvenska natur, dess gamla herregårdar med vittrade tappar, susande, sekelgamla lindar, bleknade anporträtt och människor, hvilka traditionernas makt gjort så stolta och säregna, går som en röd tråd genom många af hans intagande noveller. Och ämnet? Jo, en släkthistoria. De "gamle herrarnes" kamp mot det oroliga nya, som jäser och brusar kring den fasta byggnad, som generation efter generation hjälpts åt att bygga upp till värn för släkt och gods. Brottstycken ur denna efter allt att döma intressanta skildring ha förut sett dagen i tryck, såsom t. ex. En julafton på Vallö och Den blåa flickan på andra sidan sjön.

Man brukar ju ofta fråga sig själf, när man med en pinande tomhet i hjärnan lagt från sig en bok, som, hur talangfullt den än må vara skriven, dock icke lämnat något intryck i själen, icke någon behållning för känsla eller

fantasi: hvarför skriver egentligen den människan? Hvad *vill* han?

Det skulle dock icke falla någon in att efter en vederbörligen inmundigad dagslända uppställa den där frågan för sig. Icke därför att Mari Mihi torde kunna räknas till program- eller tendensmänniskorna eller till dem, som begå ett brott mot Gud, människor eller sig själfva, om de uraktlåta att på papperet fästa sina tankar och upplevelser eller ösa ur sin skimrande fantasiska rika brunn, utan af den enkla anledningen, att man aldrig hinner bli förargad, aldrig tom i hjärnan, utan alltid känner sig belåten och uppiggad.

Ty Gustaf Lindqvist är naturmänniska, utan att vara materialist, verklighetsskildrare, utan att vara realist, fantasimänniska, utan att vara fantast, och romantiker, utan att vara öfverspänd. Han har aldrig sökt introduktion i skönandarnes taklösa riddarhus, aldrig koketerat med sin "kallelse", eller öfver hufvud taget sökt göra sig märkvärdig. Han har däremot i motsats till så många andra, kanske rikare begåfvade, haft tillräcklig själfkritik att låta sin talang långsamt men säkert mogna i ljuset af en sund lifsåskådning och stöttas af en käck manlighet. Vänner frestas ju ofta att antingen öfver- eller underskatta hvarandra. För att icke någon misstanke i det ena eller andra afseendet må drabba förf. till dessa rader, vill jag i öfversättning anföra några utdrag ur en karaktäristik af Mari Mihi i den danska tidningen Nationaltidende. Förf. är den för sin älskvärda talang och sitt fina omdöme kände skriftställaren Albert Gnuetzmann. Han skriver nämligen: "Mari Mihi är ung — blott 33 år — och hans litterära bagage är tre band noveller. Alla tre bära den synnerligen blygsamma titeln Dagsländor. Icke desto mindre har mannen och hans författarskap förmått väcka intresse i andra länder, och det förberedes så småningom öfversättningar på åtskilliga språk, jämväl till danskan. Det, som i dessa berättelser verkar så egendomligt tilldragande, är deras fina manlighet, deras ridderliga hat till dålig "demokratism", till "lavpandethed" i tänkesätt och uttryckssätt. Men hatet till dålig demokratism hindrar ingalunda, att författaren ofta har sina sympatier på de smås, de svagas och förtrycktas sida mot den råa styrkan.

— — Det är hög luft i Mari Mihis berättelser, hög och ren. Den inbjuder kanske icke till att vidga bröstet och fylla lungorna, men man andas den med välbehag och med den trygghet, som uppstår af att man känner sig öfvertygad om, att i denna förnäma renhet finnas inga smittämnen. Särskildt skildrar förf. med upplevelsens hela trovärdighet lifvet på svenska herregårdar. I höga stilfulla salar vandra gamla människor. De ha den själens förnämahet, som höjer dem upp öfver tidens andtrutna jakt efter personlig lycka, efter pengar och glans. De kunna resignera, dessa människor, utan att de därför blifva olyckliga. De ha nått den behärskning, som lyfter dem öfver alla tarfliga affekter.

Finhet och älskvärdhet, ett vältaligt språk, en fast och manlig stil, hvari de särskilda satserna framstå som fint träsnideriarbete — se där denne författares kännemärken. Läser man noveller sådana som Kungen och usurpatorn, Världens rikaste man eller Det svarta märket, frestas man lätt att nämna namn i första ledet för att finna jämförelsepunkter. Innanför den korta och knappa ram, som är novellens, är Mari Mihi redan en mästare. Det skulle gå underligt till, om han icke också utanför Sverige skulle finna en stor publik.*

Det är lätt att förstå, att en sådan begåfning som Mari Mihis förstått att väcka danska sympatier. Han har nämligen själf egenskaper,

som danska författare i högre grad än andra skandinaver kunna berömma sig af: en smidighet, som visserligen lätt kan slå öfver i tom virtuositet, men som bländar och intager, och en förmåga att kunna ge åt de mest skiftande ämnen en trogen tids- och lokalfärg. I Dagsländor trängas gamla medeltidsägnar med andersenska sagomotiv. Från en modern historia, tillagad efter alla konstens regler, hoppar man rakt in i l'ancien régime, och från en gammal notaries lif på Söder föres läsaren till ett kloster i närheten af Moskwa.

Men i hvilket sällskap den älskvärde författaren än för oss, och till hvilken tid och hvilken plats vi än få nöjet att försätta oss, öfverallt känna vi oss *öfvertygade*. Och det är en känsla, som en författare kan vara uppriktigt stolt öfver att mäktat framkalla. Ty då står han nära den konstnärliga mogenheten.

WALDEMAR SWAHN.

SVALOR I ROM.

SÅ MYCKET svalor har jag aldrig sett!

Kring kullar och ruiner
med glädjeskri de svinga sig i ett,
så det i luften hviner.

I muntra svalor, hvadan ären I?

Från södern eller — norden?
Hvem vet? Er vingelätta färd är fri
kring hela vida jorden.

Hvem vet? Kanske förbi de kullar sju
er väg till Sverige förde,
och söderns skönhet i ett lifsvarmt nu
ert hjärta mäktigt rörde.

Och här i minnenas och konstens stad
i vårlig lek I njuten
kring torn och tempelhalf och bågarkad
den flyende minuten.

Mig liksom er förtrollat Roms behag.
Bland minnen tusenåra,
bland konstens skatter flyr som lek min dag,
och inga kval mig såra.

Och dock — var högt i norden fäst ert bo
vid sämsta gråa lada,
I skolen här ej kunna finna ro
och kvittra ständigt glada.

En hejdlös längtan skall er drifva bort
från simsens på palatsen
till furustugans halmtak inom kort,
till gamla kända platsen,

till platsen, där er första vår I lekt
och lust och möda delat,
där första gång er solens stråle smekt
och stormen kring er spelat.

Så, fastän tjust af fagra bilders spel
jag dröjt i södra världen,
fast kval och strid — jag vet det — blir
min del,
när jag vändt hem från färden,

skall inom kort dock hemmets kärftva bild
förklarad stå mig nära,
och svalan lik, från första boet skild,
mig hejdlös längtan tära.

BERNHARD RISBERG.

*) En af dessa är "Signys första säsong", en liffull och intressant hufvudstadsskildring, som från och med förra numret ingår i Iduns romanbibliotek.

UNIONSUPPLÖSNINGEN.

FÖR EN TID SEDAN tog jag mig friheten att i denna tidning * göra en jämförande återblick på "våra unioner" och kunde därvid ej underlåta att gifva uttryck åt min och mångas rättmätiga harm samt tankar för öfrigt med anledning af senast timade unionsbrytning. Ordalagen ha kanske förefallit en och annan delvis skarpa; men de blifva så, när åt det mindre vackra skall gifvas dess rätta namn.

Emellertid ber jag att nu, efter urtima riksdagens beslut i frågan, få ånyo upptaga densamma, denna gång betraktad ur en och annan ny synpunkt.

Så t. ex. har jag hört framställas ett antagande, icke till försvar för det norska upplösningssättet, hvilket ogillades, men såsom ett försök till förklaring, som kunde stämma oss mildare och därigenom möjliggen för framtiden underlätta ett närmande.

Detta i åtskilligt sannolika antagande skulle vara, att Norges folk i föreliggande fall icke handlat fritt, utan under inflytande af en tvångsföreställning, i likhet med dem, som behärskas af någon s. k. mani.

Man vet ju, huru normmännen allt ifrån unionens början (ehuru med orätt) misstrott svenskarne — den större nationen, "det gamla eröfrarefolket" — för att rufva på illistiga anslag mot Norges frihet och självständighet; huru "selvstændighedens æresfølelse" genom flitig, muntlig och skriftlig, agitation uppjagats till en sjuklig, rent otrolig höjd; huru Sverige t. o. m. utpekats som Norges värste fiende, ja, den ende egentligen att frukta, m. m. m. i samma stil; hvilket allt slutligen resulterat i den folket hypnotiserande dogmen, att i unionen med oss ingen lycka vore möjlig.

Denna sjukliga tvångsföreställning blef med tiden allt starkare, snart sagdt oberoende af hvad Sverige gjorde, ty allt därifrån misstrodde i regel; ända tills spänningen torde ha blifvit så outhärdlig, tillståndet i inbillningen så olidligt, att det kändes som ett tvång att snarast göra ett slut därpå, sak samma huru.

Har saken tillgått så, skulle normmännen i detta fall ej ha varit fullt tillräkneliga.

Men om nu också detta kunde tänkas om Norges folk i allmänhet vid tiden för unionsbrytningen, då ett sådant — särdeles i upprörd sinnesstämning — ju, som bekant, är mycket okritiskt och följande stundens impuls, har man dock svårt att tro detta om dess ledare, de egentlige arrangörerna af det hela.

De äro väl ock barn af sitt folk och sin tid samt naturligtvis ingalunda främmande för den folket behärskande känslöstämningen. Så praktiskt kloke män, som åtminstone till en del finnas bland dem, ha dock omöjligt kunnat vara blinde för, att det här gällde ej blott Norges rätt, utan äfven Sveriges (om ock, enligt deras åsikt, blott formellt).

Det var väl äfven delvis därför, de sökte få ett sken af laglighet öfver traktatsbrottet, såsom om det vore framkalladt genom grundlagsbrott af Norges och Sveriges gemensamme konung; ett försök, som dock har rönt föga framgång vare sig i Sverige eller i utlandet.

Härmed må emellertid förhålla sig huru som helst. Om Norges folk i det stora hela torde man ju möjligen kunna antaga ofvanstående så att säga psykologiska förklaring öfver dess meddelaktighet i det skedda och i densamma söka finna något i viss mån förmildrande.

Dock måste man tycka, att så lång tid efter den explosion, som bör ha aflägsnat högtrycket,

det norska folket i allmänhet borde ha nykratrat till så pass, att ett förstående af den mellanfolkliga situationens verkliga beskaffenhet å vår gemensamma halfö, af den svåra orätt, som genom Norges beteende, i strid mot både egen grundlag och föreningsakten, hänsynslöst — ja, ordet må sägas — lömskt tillfogats det intet sådant anande förbundslandet Sverige, att ett dylikt förstående från den norska allmänhetens sida kunde åtminstone börja att förmärkas.

Men intet spår däraf i de norska tidningsuttalanden, jag hittills sett. Chauvinismens vågor gå lika höga, ruset från den 7 juni måtte räcka ännu!

Huru ha t. ex. de svenska, i utlandet i allmänhet, t. o. m. i Danmark och dess "Politiken", såsom moderata förklarade villkoren, för att Sverige skall kunna juridisk lösa Norge från det unionella bandet, väl mottagits i det senare landet?

Ja, regering och storting — förstås — ha ju t. v. låtit klokheten råda, ehuru det senare väl ej utan missljud. Och rätt betecknande förefaller det, att äfven dessa ha ansett sig böra så att säga insockra beslutet om folköröstningen, denna "onödiga formalitet" från svensk sida, såsom kunnande medföra fördelar i andra afseenden.

Af samma anledning förklarar ju "Verdens Gang", som dock hör till de mera sansade f. n., det icke vara giltigt skäl för denna omröstnings förkastande, att den fordrats af Sverige!

Men hvad säger nu folket i allmänhet, att döma af tidningsreferaten? Jo, "det gå vi icke in på", "det är en förolämpning", m. m. i den stilen. Och naturligtvis komma de så ofta missbrukade slagorden ära och suveränitet till riklig användning.

Det är riktigt nedslående för svensk ärlig vilja att så vidt möjligt ställa allt till rätta efter normmännens brutala tillvägagående, att höra sådana yttranden och möta sådan sinnesstämning från de denna gång åtminstone ende felaktiges sida.

De borde aldrig glömma, att det är de, som gjort traktatsbrottet, men icke vi. Om de än i hufvudsaken för dem, unionsupplösningen, tycka sig ha handlat rätt från norsk synpunkt, borde de väl ändå trots sin sjukligt exalterade sinnesstämning kunna fatta, att saken måste te sig annorlunda från svensk, äfven oafsedt det ytterligare förvärrande sätt, de funnit tillständigt att använda.

De borde väl, desse normmän, som själfve ständigt tala om sitt lands värdighet, rätt, ära och suveränitet, också respektera Sveriges. Det har väl ock sådana att tillvarataga. Och om äfven olika åsikter om hvad dessa kräfva ju kunna finnas å ömse sidor, borde normmännen, om de hade någon känsla af att ha gjort Sverige orätt och att vara skyldige lämnat upprättelse, vara villige att gå ganska långt till mötes.

Men den unionella lösen i Norge har ju länge varit: "intet hensyn til Sverig".

Man tänke sig blott rollerna ombytta; jag undrar just hvad låt vi då skulle fått höra västerifrån! Eller rättare: jag undrar ej alls, ty saken är alldeles gifven.

Man måste väl då äfven antaga, att Norges folk fortfarande är otillräkneligt, under inverkan af sagda mani. Eller ligger det möjligen något för mycket af Jacob von Tyboe, Chauvin och Tinnerholm i dess karaktär?

I bådadera fallen synes usikten klen att för våra billiga fordringar finna tillmötesgående hos själfva folket, åtminstone under närmaste tid. Men vi få väl hoppas på en nyktrare och med ansvars känsla förenad syn

Mousseline

120 cm. bredd å 90 öre pr meter levereras tull- och portofritt till privatpersoner.

Profver omgående franco.

Schweizer & Co., Luzern S. G. (Schweiz).

på saken hos regering och storting samt vilja och förmåga att rycka nationen med sig till en fredlig och slutgiltig uppgörelse med Sverige.

Norge får icke förödmjukas, heter det. Detta är ju ej heller Sveriges mening, såsom Norges folk borde finna af det faktum, att äfven de ifrigaste kämparne för en fredlig, å ömse sidor hedrande uppgörelse enhälligt varit med om villkoren därför. Detsamma borde ock för ett oförevilladt omdöme framgå t. o. m. redan af särskilda utskottets utlåtande, om äfven ej där uttryckligen formuleradt.

Men Sverige får ej heller förödmjukas, genom att ytterligare behandlas som "une quantité negligible". Detta är väl aldrig Norges mening?

Har Sveriges folk vid affattandet af sina — äfven å opartiska håll som moderata, ja, t. o. m. öfverraskande små erkända — uppgörelsevillkor tänkt för högt om Norges? Måtte detta ej bekräfta sig!

Att i den mån, man kan, godtgöra en begången oförrätt är hedrande; att vägra detta, när man kunde, är motsatsen och borde för ett "ärekärt" folk kännas förödmjukande. Och här kan Norge mycket väl, om det vill.

Men dess "ära", som tyckes låta sig förena med oärligt begående af orätt, tillåter måhända ej ärligt erkännande och — så vidt möjligt — godtgörande däraf!

Åtskilligt kunde väl ha varit att säga om normmännens — äfven af utlänningar beaktade — synnerliga förkärlek för juridiska procedurer och spetsfundigheter, eller — med andra ord — deras ofta ådagalagda starka formalism, medan de både förr och nu klandrat oss för att hålla på onödiga formaliteter.

Likaså om deras mot oss tydligt riktade föregående rustningar och penningeanskaffning, men klander af vår urtima riksdags anslående af eventuellt 100 millioner kronor, hvilket allestädes annars riktigt uppfattats som en ren, helt naturlig försiktighetsåtgärd mot oberäkneliga följder af känd norsk hänsynslöshet och chauvinism; beroende för öfrigt af dem själfve att neutralisera.

Men jag skall lämna detta för annat af mera intresse.

Vid bedömandet af hvad som i Norge tog sig uttryck den 7 juni 1905 har hittills af mig — och jag tror i allmänhet — en synpunkt blifvit förbigången, nämligen fredsakens.

Professor Hans Larsson i Lund har för en tid sedan i en välskrifven, intressant uppsats (i G. H. T. den 18 juli) framhållit, hurusom Norge, hvilket fått det utomordentliga förtroendet af svensken Nobel att utdela hans för hela världen afsedda stora fredspris, genom sitt handlingssätt sagde dag svikit fredsidealet och — kunde man tillägga — därmed det förtroende, som låg till grund för detta ärofulla uppdrag.

* Se nr 29, 1905.

SALUS
Garanti C A C A O

I plomberade påsar
* à 100 gr. 1/4 & 1/2 kg. *
Pris 35 öre pr kg.

Obs. noga garantimärket
"Sålus"
och blått tvärstreck.

Hultmans Fabriker
Malmö. Telefon 661

Såsom bäst belysande och motiverande denna hans mening må tillåtas mig, att ur uppsatsen i fråga här meddela åtskilligt, dels i utdrag, dels i ett och annat kort referat.

Ehuru gillande. "Norges ömtålighet gent emot allt som kunde gifva ens skenet af underordning under Sverige" och ingalunda bagatelliserande den nationella äran (lika litet som den personliga, därför att man är emot ueller), finner han ej "Norges kraf varit sådana, för hvilka en nation sätter freden på spel, för hvilken den offerar lif och blod". Han säger:

"En nation, som af intet hindras eller hotas i sin nationella eller andliga växt, men kastar stridshandsken för den nationella ärans skull, den bör anmäla sitt utträde ur fredsforeningen. För nationaläran såsom sådan har den nyare tiden en känsligare sympati än den gamla tiden haft, men den anvisar för dess upprättelse blott en väg: den fredliga kampen. Och denna väg borde icke syntas Norge tröstlös. Det skall dock kvarstå i historien som ett faktum att räkna med, att från Sverige förelåg officiellt anbud om fullkomlig likställighet i unionen."

Ett förbund mellan stater — yttrar han — innebär en inskränkning i självbestämmelsen. En gång upplöst, återknytes det sannolikt blott genom allvarsamma händelser. "I alla fall är detta återknytande så pass ovisst, att förbundets äfventyrande är lätt sinnigt. En nation, som på allvar omfattat idén om fred och sammanslutning, tar icke ett så oberäkneligt steg. Den väljer bättre för den stora sakens skull en ihärdig, fredlig kamp, om ock denna ej genast skulle föra till målet". "Norge tror sig ännu vilja det stora målet, men icke nu, under helt andra omständigheter. — — — Norge vill vara *särstat* till hvarje pris. Det vill ha sin egen kungahall. En fristat i ett statsförbund har icke den glans öfver sig som den norska nationen nu har behof af. Norge vill känna sig för en tid fritt, fritt och ensamt, ej ens frivilligt och jämlikt bundet. — — — Se'n — se'n, så vill det tänka på att återknyta banden."

Detta må vara en vacker dröm, men det är icke ett modernt ideal. "Känslor, tillhörande nationernas lif i flydda åldrar, hafva arbetats fram och skola ej så snart lägga sig igen."

Emellertid — säger han — tror nog *nu* hvarje norrman, "att sedan Norge först löslit sig, skall från det utgå den enhetsanda, som i framtiden skall föra Europas stater samman — — — Illusionen skall brista. Den tänkande norrman, som en gång på allvar vill ta upp programmet om fred och sammanslutning, skall känna förbannelsen af att Norge i det afgörande ögonblicket icke själf bestod profvet." Längre fram yttrar han:

"Hvad som händt är demoraliserande för Norge, icke för Sverige. Jag har snarare förkänslan af att Sverige står i begrepp att vinna en ideel seger, göra någonting stort och vackert — och nyktert! — som icke förut stått i världshistorien."

Till ofvanstående efter prof. Larsson torde kunna fogas den anmärkning, som ock G. H. T. gjort, att det kanske ligger något ännu mera demoraliserande däri, att Norge jämväl svikit rätten.

Det har ibland yttrats, att om Sverige haft

mera demokratiska förhållanden, skulle unionsbrytning aldrig ha skett.

Ja, det är möjligt, om demokratiseringen försiggått för *mycket* länge sedan. Men hvad som möjligen kunde ha skett i den vägen i *senare* tid, hade efter allt att döma ändå aldrig förmått afkyla norrmännens så intensiv blifna separationslust, hvilken ju — som sagdt — synes ha öfvergått till sjuklig mani.

ERNST ATTERBOM.

PROFESSOR C. W. SKARSTEDT. LINA JONNS EFTERTR. FOTO.

EN NITTIOÅRING.

CARL WILHELM SKARSTEDT, den person, hvars bild Idun i dag, i anledning af hans nyligen inträffade nittioårsdag, har nöjet återgifva, är nog inte obekant för Iduns äldre läsare och läsare, oaktadt han på den senaste tiden ej låtit mycket tala om sig.

Att karakterisera en så pass originell personlighet som professor Skarstedt är icke lätt. Ett af hufvuddragen i hans karaktär har städe varit själfständighet. Han hade oftast sin särskilda mening om saker och ting, men han var också mannen att stå för densamma. Oförbehållsam och uppriktig, "stack han aldrig under stol" med hvad han ansåg rätt och riktigt, och föranledde detta ofta konflikter mellan honom och hans förmän, hvilket dock icke kunde förmå Skarstedt att återta sina en gång fälda uttalanden. Sympatisk, som han var, vann han en stor vänskrets bland dem, som lärde känna och förstå honom. Och denna vänskrets tyckes icke ha aftagit efter det han år 1898 lämnade sin offentliga verksamhet. Snarare tvärtom! Därpå tydde det stora antal lyckönsk-

ningstelegram — hvilka uppgingo till öfver ett hundratal — som på nittioårsdagen anlände till honom från när och fjärran.

I sin verksamhet som präst har prof. Skarstedt blifvit klandrad för att ha låtit ordleken och anekdoten få för stor plats i sina predikningar, men torde anledningen därtill ha varit att söka i hans utpräglade kyrkliga frisinne och fiendskap till alla formler och dogmer. Denna sin frisinnet bar han till torgs äfven i alstren af sin skriftställareverksamhet, som har varit synnerligen omfattande och liflig. Som exempel på hans produktivitet kan nämnas, att förteckningen öfver hans tryckta skrifter upptager icke mindre än något öfver fyra tättryckta sidor i universitetsmatrikeln. Bland dessa skrifter finnas många särdeles betydande arbeten såsom en svensk kyrkohistoria (1876), grundad på själfständiga forskningar, "Predikoverksamhetens och den andliga vältalighetens historia i Sverige 1850—79" m. fl. Skarstedts predikoutkast öfver kyrkoårets texter funnos på sin tid i nära nog hvarje svenskt prästhem. Därjämte har han författat en stor del af Fjellstedts bibelverk o. s. v.

Nykterhetskämpen Per Wieselgrens samtida och personliga vän, var han liksom denne stor vän af nykterhetsrörelsen, hvilket ofta tog sig uttryck i aktivt arbete. Många äro de nykterhetsföredrag professor Skarstedt under sin prästverksamhet hållit ute i bygderna och senare, under sin lärareverksamhet, vid läroverken och universitetet. Och då nykterhetsrörelsens historia en gång skall skrivas, torde professor Skarstedts namn lysa fram som ett af denna rörelses mera bemärkta.

Till sist några biografiska data.

Professor Skarstedt föddes i Göteborg den 7 augusti 1815. Föräldrarna voro styrmannen Abraham Skarstedt och hans maka, född Ljungqvist. Efter att ha genomgått Willinska fattigskolan i Göteborg och gymnasiet darsamma stades, kom S. till Uppsala, där han tog studentexamen år 1834. Efter afslagd examen i Uppsala år 1840, prästvigdes han i Göteborg 1841 och tjänstgjorde därefter på olika platser inom Göteborgs stift. Teol. docent i Lund 1848, promoverades han till teologie doktor af — den dåvarande förnämsta — teologie fakulteten i Jena år 1860. Professor i kyrkohistoria vid Lunds universitet och kyrkoherde i Uppåkra år 1865. Öfvertog 1878 professuren i exegetisk teologi, hvilken han innehade, till dess han år 1898 erhöi afsked med pension.

Professor Skarstedt har varit gift två gånger, första gången med en dotter af den förut nämnde nykterhetskämpen P. Wieselgren, Hedvig Elina, med hvilken han hade tre barn, hvaraf den ene, Waldemar, är redaktör i Falun. Omgift med Ida Paulina Westdahl, har han med henne 6 barn, däraf en dotter, Hedvig, bekant som porträttmålaren, och en annan, Helfrid, lärarinna i Stockholm.

Om jag afslutar min lilla biografi med att uppriktigt önska professor Skarstedt, som ännu är vid full vigör och god hälsa, en ljus och lugn lefnadsafton, är jag viss om, att i denna önskan instämma många, som ej voro i tillfälle att på 90-årsdagen personligen eller medels telegram framföra sina lyckönskningar till den aktningvärde gamle!

SIGFRID JOHNSON.

Örgryte

Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg, tvättar eller färgar alla slags beklädnadsartiklar ytterst väl. Billigaste priser. Ombud i Stockholm: **Fröken Beda Johnson, Kungsgatan 9.**

NÅGRA BLAD UR EN UNGHERRES DAG-
BOK. AF GOTTFRIED KALÉN.

(Forts. och slut.)

HAN ÄR EN MAN, som lätt nog intager ett kvinnohjärta — ty kvinnohjärtat frågar sällan efter kärnan; bara skalet är läckert, göras dörrarna vida och portarna höga och den af chariter högt benådade är strax dess envåldshärskare, men just därför blir kvinnohjärtat ofta grundligt luradt, ty den regeln håller ofta streck: Ju grannare skal, ju skralare kärna. Han lär också vara en glupsk kvinnofråssare, och det vore intressant att veta, hvad han nu umgås med för planer. Om icke alltihop vore mig så innerligt likgiltigt, skulle jag på något diskret sätt varna fröken G.

21:sta nov.

Jag har för första gången haft en liten pratstund med fröken Garrman. Aktuarien Stigman, med hvilken jag delar tjänsterna, hade gått ut ett tag för att värma sig med sin obligata förmiddagsgrogg, och under tiden kom hon in till mig och bad mig tolka några hieroglyfer i byråchefens koncept. Jag beslöt att passa tillfället och bekanta mig litet närmare. Till den ändan skakade jag på hufvudet och menade, att det var några alldeles oförsvarliga kråkfötter — i själfva verket tolkade jag dem vid första ögonkastet — och det tog minst en kvart, innan jag lyckades dechifrera det dyrbara aktstycket. Men under den kvarten lodade jag en själ — uttrycket är måhända något anspråksfullt, men jag står för det. Jag tror mig nämligen sitta inne med konsten att kunna utforska en medmänniska rätt lättvindigt och afslita hennes lånade klutar. Några listiga attacker bara, ett stick här och ett stick där, och jag har henne fix och färdig framför mig. Och med fröken Garrman gick det som en dans, ehuru jag måste erkänna, att hon alldeles icke är den jag föreställt mig. Hon är kvick och intelligent, intelligentare än jag trodde en kvinna kunde vara det utan att vara blåstrumpa. Jag blef helt förbluffad öfver hennes repliker, och om vi nu också bara pratade om ignobla ting, fick jag i alla fall det klart för mig, att det icke endast är vanliga fladdrande flicktankar, som rymmas bakom hennes panna. —

Hon lär vara af ganska god extraktion, har jag hört sägas. Hennes far, som varit tjänsteman i ett af kommunikationsverken, bor nu som emeritus här i hufvudstaden. Han lär vara rätt burgen, och det är väl egentligen för att lägga ett plus till nålpengarna, flickan arbetar hos oss.

17:de dec.

När vi i middags stretade uppför Kungsbacken på väg till fröken Garrmans hem vid Odengatan — det är nu tredje gången jag följt henne till hennes port — mötte vi i ett gathörn en blind man med en korg träarbeten på armen. Han trefvade sig fram med sin käpp och det gick bra nog, men då han skulle stiga ned från trottoarkanten, halkade han i sörjan och föll. Han skadade sig icke, och välvilliga människor voro strax till hands och hjälpte honom och samlade hop hans kram. Men det gjorde ett ytterst pinsamt intryck. Fröken G. blef hvit i ansiktet och fick ögonen fulla af tårar. Och tysta och förstämde fortsatte vi uppför gatan. Men vi äro båda lifliga naturer, och när tankarna börja spela, är det icke godt att hålla dem inburade. Om en stund var språklådan åter i gång, och antingen det bevitnade missödet gjort oss sentimentala eller vi ledts af den mänskliga svagheten att så fort som möjligt skaka bort alla mörka tankar, huru som helst, bäst det var, voro vi inne i en diskussion om lyckan. Fröken G. utvecklade sina åsikter, som icke mycket afveko från unga

damers i allmänhet. Hon talade sig varm och jag lät henne gå på; flikade bara in ett ord då och då för att egga hennes tankar. Jag gick och sneglade på henne, och hon var förtjusande. Hennes kinder brunno och ögonen tindrade mot lockande fantasisyner. Men plötsligt for den onde i kroppen på mig, och jag sade till mig själf: Här går du och lyssnar på en flicksnärtas visdomsord, finner allt vara ganska godt och märker inte, hvad du är för en narr.

“Nej,” afbröt jag henne tvärt och brutalt, “ni är alldeles för sangvinisk, fröken. Har ni någonsin lagt märke till en lycka, som tålt vid, att man fixerat den närmare i ansiktet? Har den icke merendels alltid blifvit till tom illusion och själfbedrägeri? Ja, ty hvad vi hedra med namnet lycka, är ingenting annat än en vacker lögn, som någon hvisskar i örat på oss för att få oss att dansa efter sin pipa. Och vi låta narra oss allt för gärna; vi ta lögnen genast för kontant och tro blindt, hvad den sjunger för oss. Men en vacker dag vaknar eftertanken, och då går det oss som den blinde mannen vi nyss mötte: vi ligga på alla fyra i gatsmutsen, och det är inte alltid det finns någon till hands att hjälpa oss på benen igen.”

Och jag fortsatte i samma stil. Jag vefvade ur mig djupsinniga tirader, jag gjorde ned allt, hemmet, kärleken, religionen, och de bilder hon nyss framtrölat öfverpänsade jag med smuts och sot. Och under tiden njöt jag af att iakttaga den verkan, mina ord gjorde på henne. Hon blef åter helt blek, och när jag var som styggast, kastade hon på mig förskrämda sidoblickar och öppnade munnen som till protest. Men jag förhärdade mitt hjärta och lät henne inte få en syl i vädret. Jag var grym, hänsynslös, diabolisk. Gud vet hur det kom sig, men jag fann en glädje i att se henne allt mera modstulen. Först när vi stodo utanför hennes port, vektade mitt hjärta och jag sökte slå bort elakheterna i ett skämt, men misslyckades totalt. Hon gaf mig en trubbig afskedsnick och tackade icke ens för sällskapet. Och innan jag visste ordet af, var hon borta, förmodligen för att jag ej skulle hinna att se de frambrutande tårarna...

Hm, en sådan liten toka! Men hon är ju också bara aderton år.

Den 5 jan.

Jag gnabbas dagligen med fröken G. Hon tycks ha öfvertänkt mitt utfall mot lyckan och gjort den visa konklusionen, att jag ej bör tas helt och hållet på allvar. Och hon tycks ha fått den åsikten, att jag är mera storordig och inbilsk än samhällsvärdig. Hon har naturligtvis inte sagt mig det, men i alla fall insinuerat något sådant. Hennes lilla förnumstighet har också den älskvardheten att behandla mig ironiskt, och ibland säger hon saker, som skulle göra mig rasande, i fall inte min förnuftigaste princip förbjöd mig att fästa betydelse vid en kvinnas ord. I dag t. ex., när vi resonerade om kvinnohjärtat och jag afslöjade mig såsom den oförbrännelige kvinnohatare, jag i grund och botten är, och drog i härnad med en mångfald öofvervinneliga vapen, lånade förnämligast ur Nietzsches “Jenseits von Gut und Böses”, började hon, bäst det var, att storskratta och afbröt mig: “Ni inbillar er vara mycket vis och erfaren, men, herre gud, hvilket stort, godt barn ni i själfva verket är.” Hvad menade hon? Jag ett barn och ett stort och godt barn! Jag med min skepticism! Hon tog bestämdt inte detta ur egen fatatur. Jag har en misstanke,

att någon talat illa om mig hos henne, kanske en viss revisor, som på sistone börjat närma sig mig, tydligen i akt och mening att känna mig på pulsen.

Den 23 febr.

I dag har fröken Garrman varit sjuk. Hennes stol har stått tom, och jag har känt en saknad, som jag förgäfvets sökt resonera bort. Jag har vant mig att skymta hennes glada ansikte, hvar gång jag tittat ut i “kansliet”, och som mitt arbete för länge sedan gjort mig till vanmänniska, behöfves det bara den minsta afvikelse från en vana för att bringa mig ur esse.

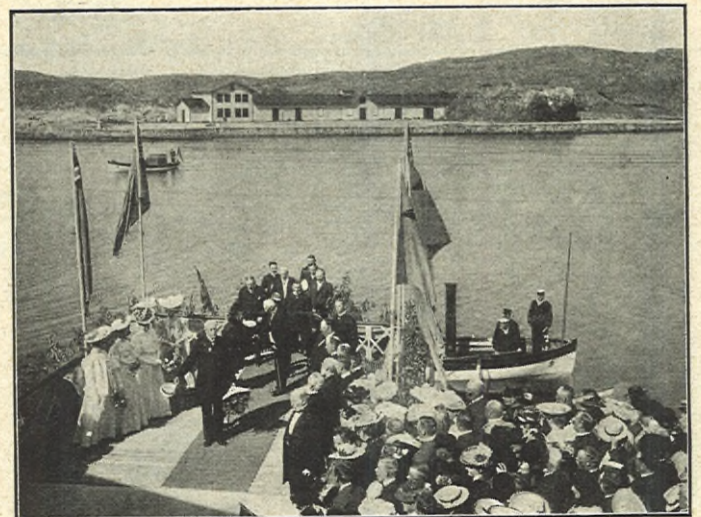
Den 1 mars.

Hon är fortfarande sjuk. Jag upprepar ständigt för mig själf, att det är onödigt och enfaldigt, men kan ändå inte hjälpa, att jag börjar känna mig beklämd om hjärtat. Jag har öfver hufvud blifvit mycket förändrad den sista tiden. Konsten lockar mig icke så mycket som förr. Jag kan gå förbi Hallins fönster utan att stanna, och Nationalmuseums planschverksamlingar ha fått vara i fred för mig i öfver en månad, hvilket förut knappast händt under de sista tre åren. Och nu är det fröken Garrmans sjukdom, som beständigt sysselsätter mina tankar. Är hon farligt sjuk eller är det bara en liten förkylning? Om vi ändå hade någon gemensam bekant, som jag kunde pumpa. Revisor Fält? ... ja, men han vet antagligen mindre än jag —

Jag är en stor narr. Jag har sagt mig det hundratals gånger och tagit mig eftertryckligt i upptuktelse, men icke förty har jag denna afton en god stund vankat fram och tillbaka utanför fröken G:s hem och genom dis och snöglopp spejat upp till hennes fönster. Och på hemvägen köpte jag en bukett rosor, och gaf budet hennes adress. Mätte hon nu bara inte ana, att buketten är från mig.

Den 6 mars.

Fröken G. har åter börjat på byrån. När jag kom i morse och fann henne på hennes plats, fick jag en gruflig hjärtklappning, men påtog mig en likgiltig min, bugade atmätt och sade: “Hvar har fröken hållit till? Jag har visst inte sett er på ett par dar.” Hon log mot mig med hela ansiktet, och jag hade strax en känsla af att hon genomskådade mig, ty jag såg en skalk, som lurade i hennes blick. “Å,” svarade hon, “jag har varit borta i hela två veckor. Har inte notarien märkt det? Jag har haft en släng af influensa.” Men jag framhärdade i lögnen och sade något om, att i ett verk med så många funktionärer lägger man knappast märke till, om en eller ett par för-

KONUNG OSCARS ANKOMST TILL MARSTRAND. LANDSTIGNINGEN PÅ KUNGSBRYGGAN. A. JONASON FOTO.

svinna på en tid. Hon såg dock fortfarande lika spjufveraktig ut. Hon måtte väl aldrig fattat några misstan- kar angående de där dumma rosorna!

Den 30 mars.

Jag har hållit en vidräkning med mitt hjärta och kommit till det oro- väckande resultatet, att jag är kär. Eller med andra ord: jag lider af den fixa idén, att jag ej kan lefva lifvet, utan att ständigt ha en viss liten kvinna vid min sida. Men med litet god vilja kunna fixa idéer lätt nog fördrivas. Och jag måste anskaffa en portion god vilja, ty min lifslinje är redan uppdragen och den får ej tangeras af en kvinnas. I mina framtidsdrömmar har lyckan aldrig tagit gestalt af en kvinna, och hvad det skall vara för ett nöje att äga ett hem med en skock smutsiga och tjutande cheruber har jag hittills ej lyckats fatta. Jag är och vill förbli en ensamhetsmänniska, en drömmare och sybarit, och min enda traktan är och skall förbli konsten, men hvar skulle det taga vägen, om jag kedjade mig fast vid en kvinna? Jag finge

taga farväl af mina käraste drömmar, jag finge aldrig böja knä i konstens tempel, ty mina inkomster bli nog aldrig så stora, att de tillåta en weddingtrip eller resor med barn och blomma i släptåg. Jag har därför att välja, och om jag också känner med mig, att det kommer att kosta strid, vill jag låta förnuftets stämma öfver- rösta hjärtats och välja klokt.

Den 25 april.

Jag undviker henne så mycket som möjligt. När jag möter henne på gatan, hälsar jag brådskande, och jag samtalar aldrig med henne på byrån. Men det tyckes ej bekomma henne det bittersta. Jag trodde ej, att det skulle göra henne en smula nedstämd och litet undrande. Hon är tvärtom vid det mest strålande humör, och vårens lärka, hvilken nu som bäst slår sin drill ute öfver landbackarne, kan inte vara gladare vid lifvet än hon. Hur skall jag kunna förklara det?

Å, jag förstår! Kvinnan är i all- mänhet en mycket litet komplicerad varelse, och man skall vara bra litet

GRUPPER FRÅN DEN AF MÅRSTRANDS BADSOCIETET ARRANGERADE MOTTAGNINGSFESTEN FÖR KONUNG OSCAR. 1. BLOMMORNAS FÉ. 2. PRÄSTKRAGAR. 3. ROSOR. 4. BLÅKLINT. 5. ÄRTBLOMMOR. 6. SOLROSOR. 7. DAHLIÖR. 8. LJUNGBLOMMOR. HOFFFOTOGRAFEN ARON JONASON FOTO.

FRÅN DE INTERNATIONELLA SIMTÄFLINGARNA I STOCKHOLM OCH VID SALTSJÖBADEN.

1. Ett mästerhopp. Fröken Lilly Åkerblom, första pristagarinna i damernas simuppvisning vid Saltsjöbaden. 2. Öfverste Balck och de utländske simmarne. Från vänster till höger, den stående raden: James Field, M. Clarke, W. Henry, H. Goodworth, W. Hilton-Mitchell och G. H. Williams. Den sittande raden: C. M. Dockrell, L. S. Lyon, öfverste Balck, den 18-årige marinofficeren i australiska flottan B. B. Kieran och S. J. Lyon. 3. Finnen Ahlsted. 4 o 6. Engelsmännens förberedande öfningar till kappsimningen. 5. Ett hopp från tornet i Köhlerska siminrättningen. 7. Den svenske hopparen Hj. Johansson i aktion. 8. Fröken Lilly Åkerblom i damernas täflan i Köhlerska siminrättningen. 9. Ett hopp bakåt. 10. Flickornas simuppvisning vid Saltsjöbaden. 11. Finnen Toivo Ahlstedt. 12. Vattenpolo. Hoffotograf A. Blomberg foto.

Lanolin-Sana-Tvål.
 Garanterad ren, neutral, mild och öfverfet.
Bästa Barntvål
 25 öre st.
Grumme & Son
 Stockholm.

människokännare, om man ej lyckades klara ett dylikt fall. Jag har orsak att förmoda, att hon är lika betagen i mig som jag i henne, men, när hon sett den likgiltighetsmask jag anlagt, har hon sagt för sig själf: "Han undviker mig, spelar kall och tror kanske, att jag skall hänga läpp för det. Men pytt, vackert! — jag skall visa, att jag mycket väl kan vara honom förutan!" Och så skrattar hon med gråten i bröstet och söker bedraga sig själf och mig. Koketteri alltså, ingenting annat än koketteri. Mig lurar hon emellertid icke.

Den 10 maj.

Människorna äro svaga käril, står det i den heliga skrift, och jag fruktar nästan, att jag är ett af de allra svagaste. Här har jag gått och bepansrat mitt hjärta mot Kupidos illfundigheter och inbillat mig, att det nu var en stark och ointaglig fästning. Men hur gick det, när det blef fullt allvar af? När det blef allvar och den mordgirige guden ryckte an med sitt starkaste artilleri, behöfdes det inte mera än en enda attack, några lösa skott bara, och den starka och ointagliga fästningen gaf sig tvärt — pansaret kring mitt hjärta befanns vara skört som glas. Kapitulationsflaggan kom upp hastigt och lustigt, och fienden erhöil full satisfaktion. Och jag är fångad, slagen i bojor, förlorad — —

Pennan löper, och jag skrifer som om allt redan vore klart mellan mig och Elly Garrman, och dock ha vi ännu ej bytt ett ord om kärlek. Jag har ännu ej från hennes läppar hört det ord, som skall göra mig till den sällaste af människor, men jag vet, att jag när som helst kan framkalla det. Jag har sett något i ett ansikte, och jag har bara behöft stafva och lägga hop. Det var i dag på byrån. Revisor Fält hade kommit in till mig och begärt en upplysning, och för att stå till tjänst, måste jag i min tur rådfråga en diger foliant. Och under det vi stodo böjda öfver boken, undersökande hvar sin pagina, kom jag att

kasta en blick öfver hans axel in i "kansliet". Hvad jag såg dref allt blodet åt hufvudet på mig, gjorde mig yr, vimmelkantig, halftokig. Fröken Garrman hade lagt ifrån sig pennan, och i ett ögonblick af själföföglömmelse satt hon och betraktade mig. I hennes ansikte läste jag allt, hon förut sökt dölja under glädtig bekymmerslöshet: kärlekshunger, strålande hängifvenhet och ömhet. När hon mötte min blick, rodnade hon, och började arbeta med nervös brådska. Men jag hade sett nog: Kupido hade varit framme och skjutit sista skottet och kunde dra sig tillbaka med bibehållen ära. Jag fylldes af svindlande lycka, inför hvilken alla betänkligheter blefvo till stoft och aska. Och nu har jag fattat mitt beslut. I morgon friar jag, i morgon skall jag från hennes läppar höra det ord, som skall göra mig till den sällaste af människor...

Mina drömmar om konsten — åt skogen med dem! Jag har varit dum och dåraktig, ett alltför barnsligt barn har jag varit, som ens kunnat jämföra konnässörens fattiga glädje med den öfversvinneligt stora, som nu väntar mig.

Ett år senare.

Jag har inte rört vid den här dagboken på år och dag. Jag minns en dag — det var visst bara ett par dar efter de sist nedskrifna anteckningarna — då jag ville kasta den i lågorna och endast återhölls af själfakttagelsen, som hånande hviskade mig i örat: arme Werther, löjlige, försmädde Werther. Inför den rösten vaknade trotsset inom mig och för att inbilla mig själf, att jag ägde styrka att döda en känsla, skonade jag boken och lade den i en skrifbordslåda. Och där har den legat begravnen och glömd. Men i dag, när jag kom och fann på mitt bord ett kort, som inviterade mig att öfvervara vigselakten mellan revisor Konrad Fält och fröken Elly Garrman, letade jag åter fram den och har nu suttit och läst i den, i minnet genomlevande ett år, som nog alltid skall stå för mig såsom mitt mest skickelse-digra. Jag har läst mina små anteckningar om igen, och om jag också ibland måste lägga ifrån mig boken, när en smärta i vänstra sidan lagt en slöja öfver blicken — ty hvarför skulle jag förneka det? — ha de dock beredt mig odellad munterhet.

Hur var det fröken Garrman sade den gången, jag citerade Nietzsches impertinenser? Jag har lust att låta hennes ord bilda slutraden i epilogen till denna gripande kärlekssaga — den mest sägande repliken i en fars, i hvilken en ung, inbilsk herre trodde sig spela hufvudrollen, medan han i själfva verket inte var annat än en ömklig bifigur:

"Ni tror er visst vara mycket vis och erfaren, men, herre gud, hvilket stort och godt barn ni i själfva verket är."

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN KUNGLIG MOTTAGNINGSSOARÉ i Marstrand. Äfven denna sommar har vår äldrige monark, som bekant, begifvit sig till Marstrand för att där i den härliga luften och det stärkande vattnet söka någon tids vederkvickelse och hvila efter de gångna månadernas tunga regeringsbestyr.

En synnerligen vacker mottagningssoaré hade en afton i förra veckan arrangerats af därvarande badsocietet för att välkomna konungen till den för honom så kära badorten, och som hufvudnummer i festen förekom ett anslående blomstertåg, utfördt af ett femtiotal unga damer, representerande olika arter af sommarens doftande och färgrika flora.

Samtidigt framfördes till konungen en versifierad hälsning från de respektive blommorna, författad af det välkända märket A. J.—n.

EN SVENSK VÄRLDSGODTEMPLARCHEF. Vid det i Belfast, Irland, nyss avslutade världsstorlogemötet för godtemplarorden har till ordens högste chef efter Joseph Malins valts riksdagsmannen och direktören för försäkringsaktiebolaget Tre kronor i Stockholm, Edvard Wavrinsky.

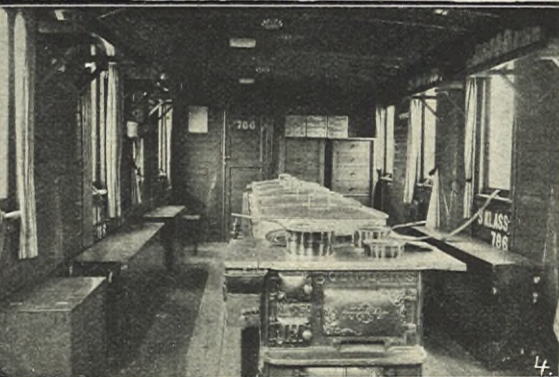
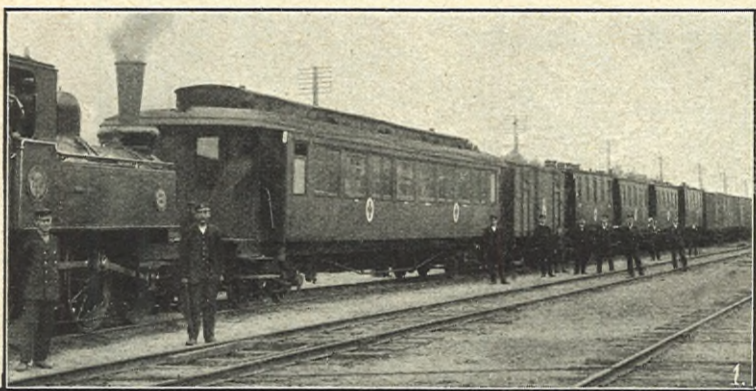
Hr W. inträdde i godtemplarorden 1884, blef redan året därpå vald till chefens närmaste man inom Sveriges storloge af Malinska godtemplarorden. Följande år blef han ordenschef, och då Malinska och Hickmanska ordnarna återförenades till en orden, blef han 1888 chef för Sveriges storloge. Året därpå efterträddes han af nuvarande chefen, hr W. Styrländer.

Inom världsstorlogen har hr Wavrinsky beklädt befattningen som högste chefens närmaste man sedan 1891, då dr Oronhyatheka från Toronto i Kanada valdes till chef, och äfven under en senare period.

Det är ingen liten och betydelselös organisation, som hvars ledare en svensk man nu för första gången inträder. Öfver hela jorden sträcker den sina utgreningar och öfver 615,000 medlemmar räknar den i sina led. När en svensk valts till högste chef, är det dock endast en rättmätig honnör åt den svenska grenen af godtemplarorden; den är nämligen den största och räknar ensamt den 164,434 medlemmar. Därnäst kommer det egentliga England med 112,000 godtemplare.

EDVARD WAVRINSKY.

DET FÖRSTA SVENSKA SJUKHUSTÅGET. 1. DET YTTRE AF TÅGET. 2. SJUKSAL. 3. FÖRBANDSRUMMET MED OPERATIONSLOKALEN I NÄSTGRÄNSANDE KUPÉ. 4. KÖKET. HOFFOTOGRAF B. HAKELIER FOTO.

är hänförande, bor den silfverhåriga, men alltjämt ungdomlige publicisten, sagoförfattaren och dramaturgen, och där redigerar han i lugn och ro sin lilla glada tidning, som nu är uppe i sin 36:te årgång, och hvars outtröttlige redaktör han varit utifrån tidningens begynnelse. Ingen annan skämttidningsutgivare i Europa har haft den spänstighet till sitt förfogande, att han i

RICHARD GUSTAFSSON.

36 år orkat med bördan att vara kvick och munter inför sin publik, men Richard Gustafsson håller alltjämt ut. Det beror kanske på, att hans tidnings lustigheter höra till de ofarliga, de hyggliga anekdoterna, som äro lätt funna och oskyldigt njutna. Det har dock inte alltid varit så. I tidningens ungdomsår, då Kasper uppträdde i större format, men hade betydligt mindre läsekrets än nu, sprakade radikalismens och med dem jämväl den personliga satirens gnistor i spalterna. Det misshagade publiken — och som Kasper

ej ville uppge sin existens, uppgaf den i stället sitt program som politisk skämttidning, blef den oförarglige skämtare, vi alla känna och har som sådan en stor och trofast läsekrets. Vi nämnde nyss sagoförfattaren Richard Gustafsson. Hans mångsidiga litterära produktion har nämligen att uppvisa en samling alldeles förtjusande sagor, hvilka vunnit erkännande öfver snart sagdt hela Europa. De utkommo för ett trettioårligt sedan här i Sverige med teckningar af de då helt unga artisterna Victor Andrén och Carl Larsson, och ha sedermera, klädda i olika länders språkdräkt, burit sin författares namn vida omkring. I Frankrike användas de till och med som läsning i folkskolorna.

Som teaterförfattare har Richard Gustafsson likaledes inhöstat ej så få lagrar, och som poet är hans namn för all framtid knutet vid "Ett bondbrollop", den lilla folkliga diktyckeln, till hvilken August Söderman skrivit så karaktäristiska melodier.

Människan Richard Gustafsson kan kortast och sanmast karaktäriseras i de båda orden: en hedersman.

ETT SJUKHUSTÅG, i sitt slag det första i Sverige, har för öfning under ett par dagar utrustats i Örebro under ledning af assistenten vid arméförvaltningens intendentsdepartementens sjukvårdsbyrå, med. lic. A. I. Dalheim, som därvid till sitt förfogande haft Svea trängkärs förråd.

Tåget, som var afsedt för 193 patienter, och af hvars såväl yttre som inre vi här meddela afbildningar, omfattade tio vagnar, inrymmande sjuksalar och operationslokaler, köks- och expeditiionslokaler, logement och tross. Det apterades för ändamålet af vanliga passagerarevagnar.

Meningen är, att hvarje arméfördelning skall förses med ett sådant sjukhuståg, hvilket i regeln skall bestå af tjugutvå vagnar.

JULIUS STINDE. †. Nyligen afled i Olsberg vid Cassel den öfver hela världen så uppburne tyske författaren Julius Stinde.

Stinde var född 1841 i Kirch-Nüchel i östra Holstein, var först fabrikskemist och ägnade sig, sedan han öfvertagit redaktionen af "Hamb. Gewerbeblatt", åt naturvetenskapligt och belletristiskt författarskap. Han utgaf bl. a. flere komedier på plattyska, sagor och noveller. Mest bekant är han dock genom sin i en mängd upplagor utkomna humoristisk-burleska roman-serie "Die Familie Buchholz", första delen utgifven på svenska 1885 under titeln "Borgarfolk", föregången af "Buchholzens in Italien" ("Borgarfolk på resa") och efterföljd af "Borgarfolk II", "Fru Wilhelmina" samt "Fru Buchholz i orienten" (1889). Bland dessa tog

JULIUS STINDE.

den första, "Borgarfolk", utan jämförelse priset för säftig humor och ursprunglighet.

Det var något af Fritz Reuters humor och sentimentalitet i Stindes böcker, hvilket förklarar den ofantliga framgång han ernådade hos den germanska publiken.

I vårt land har hans inflytande varit stort och till och med skapat en efterföljare, nämligen fru Alfhild Agrell, hvars Lovisa Petterkvisthistorier, ehuru spelade i en annan miljö, osökt föra tanken till Stindes humor.

ETT GULDBRÖLLOPPSPAR. Guldbrollop firades den 12:te dennes på Liden i Västergötland af majoren friherre Johan Wilhelm Fägerskiöld och hans friherrinna Ulla Fägerskiöld, född Adlerbjelke.

Det af alla högt älskade och värderade paret, som för sin ålder besitter ovanliga såväl kropps- som själskrafter, mottog under loppet af denna sin högtidsdag många och hjärtliga uttryck af kärlek och vördnad från släkt och vänner. Det exempel på trofasthet, förnöjsamhet, arbetsamhet och enkelhet, som de gifvit alla, hvilka kommit i närmare beröring med dem, skall nog sent glömmas. Med små medel ha de under hela sitt lif förstått att göra hemmet trefligt, samt dessutom beredd uppfostran åt trenne barn, en son och tvänne döttrar, men detta har också endast kunnat gå för sig genom att hvar och en i sin mån ständigt haft familjens och hemmets bästa för ögonen. Svårigheter hafva mången gång mött på de åldriga makarnas lefnadsbana, men med förtröstan till den högste ledaren, ett aldrig svikande samförstånd och en okuflig energi hafva dessa mötts och öfvervunnits.

Husmodern, ehuru uppfödd i ett förmöget hem som sin morbroder, friherre Casimir Sparre och hans friherrinna, har från första stund ledt hushållet, familjefadern landtbruket — till en början på en liten arrendegård i Västerötländ, senare på kaptenbostället Liden, där familjen, som ofvan nämnts, ännu bor. Detta vid foten af Billingen så härligt belägna ställe hade

FRIHERRE
W. FÄGERSKIÖLD.

FRIHERRINNAN
ULLA FÄGERSKIÖLD.

nämligen, då Fägerskiöld som major i armén tog afsked, blifvit för familjen så kärt, att det sedan af honom arrenderats. På detta ställe har han nedlagt ett betydande arbete, ny mark har uppbrutits och förvandlats till åker, trädgården utvidgats och förskönats m. m. Major Fägerskiöld står dessutom som banbrytare för odlingen af en hel del förut oanvända foderväxter, af hvilka särskildt må nämnas grävialen (lathyrus heterophyllus), hvilken han var den förste som tog under odling.

Ännu alltjämt spänstiga och initiativrika stå de åldriga makarna sida vid sida, beundrade och älskade, kanske ej så mycket för de stora gärningarnes skull, som för deras af en innerlig ömsesidig kärlek och plikttrohet präglade sammanlefnad, en i allo vacker lefnadssaga.

G. S.

FRÅN DE INTERNATIONELLA simtäflingarna i Stockholm meddela vi i dagsnumret en serie lifliga ögonblicksbilder. Intresset för den vackra och nyttiga vattensporten har varit mycket stort och de täflande simmarne, hvaribland ett flertal engelsmän, en australisk marinofficer mr Kieran, en ung finne Toiva Ahlstedt, och naturligtvis ej att förgäta den utmärkte svenske simmaren hr Hjalmar Johansson, ha gifvit de mest glänsande prof på sin konst. Äfven bland damerna ha förekommit ypperliga prestationer och särskildt har fröken Lilly Åkerblom, första pristagarinna i hoppning, ådagalagt en smidighet och djärfhet, som väckt allmän beundran.

HEKTOR. EN HISTORIA FRÅN SIBIRIEN AF SERGIEJ JELPA-TEIVSKIJ. FRÅN RYSKAN AF OT-TAR STARE.

(Forts. fr. n:r 31).

»DET ÄR något jag vill be er om,» säger han och vinkar flickan till stället. »Jo, om ni kommer att språka något med pappa, så var så rysligt snäll och fäll ett godt ord för mig hos honom.»

»Hvad har du fått där, Michajlo?» frågar flickan och betraktar hans igensvullna ögon, som sedan morgonen hunnit anta en blågul skiftning. »Hvad har du stött dig på?»

»Det är just den saken det gäller,» svarar Michajlo. »I natt som var, förstär ni, skulle jag ut och se om Solovko ett tag... Hade vi bara en ordentlig lykta

Köp Venersborgs BARNSKODON!
Bästa svenska fabrikat!
Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas af:
Aktiebolaget A. F. Carlssons Skofabrik, Venersborg.
Försäljes i minnt hos de flesta skohandlande i landet.

som annat folk. Blåsten släckte den och jag snafvade på tröskeln och ramlade rätt på bänken här. Och lyktan i bitar.»

»Gör det ondt, Michajlo?» frågar flickan. Liksom alltid, då hon hör talas om något lidande, börjar det svida i hennes lilla hjärta.

»Tacka för att det gör ondt, fröken! Det är alldeles skumt för ögat och ryggen värker som han skulle gå af.»

»Vänta, skall jag genast springa in till mamma och skaffa något att badda på med.»

»Nej, fröken, gör er inte sånt besvär!» hejdar henne Michajlo. »Det ger sig nog af sig själf med tiden.»

I Michajlos röst höres ett gråtmildt tonfall.

»Ni, Sinajda Vasiljevna, har ju själf med egna ögon sett, att jag stött mig, men pappa tänkte visst något annat. Om jag så skulle dö på fläcken, kan jag bedyra som inför Guds ansikte att... 'Du får flytta genast!' Naturligtvis är han i sin fulla rätt och kan förstås få sig en annan kusk, och jag blir tvungen att slita ondt. Hösten och kylan stå ju precis för dörren. Men de skall väl inte behöfva vara orättvisa mot en stackare så länge till.»

Michajlo stryker sig öfver det friska ögat och röjer en bestämd afsikt att börja lipa.

»Har jag kanske inte varit rädd om Solovko? Hur många gånger har jag inte stigit upp om natten för att se om honom, för Solovko är en riktig häst och inte en sån som den där kraken Prosvirnja.» — Flickan är mycket förtjust i Solovko och kan inte tåla Prosvirnja. — »Lämna mig nu inte i sticket, är ni snäll, Sinajda Vasiljevna, utan bed pappa att — — —

»Se så ja, det skall nog bli bra,» skyndar flickan att lugna honom och går ut ur stallet. Hon är uppragd, upprörd ända till djupet af sin själ. För att en karl råkar stöta sig, skall han bli bortkörd, och den som gjort sig skyldig till en sådan orättvisa är just hennes egen pappa, som hon alltid ansett för rättärdigheten själf.

Upe i våningen träffade hon hvarken pappa eller mamma. Hon hann lugna sig och begaf sig ned i köket.

»Nå, Sininjka, har ni fått lära er mycket nytt i dag?» frågar Aksinja henne.

De stå på mycket förtrolig fot till hvarandra. Den lilla flickan håller på att lära Aksinja läsa, och äfven om framstegen är äro öfver sig stora, äro dock både lärare och lärjunge tillfredsställda med dem.

»Är det morötter?» frågar flickan i stället för att svara.

»Mamma kommer att gråla nu igen,» protesterar Aksinja.

»Jag vill bara ha en liten bit, Aksinja lilla. Mamma får inte veta det.»

På moroten följa så kålot och rofva och andra den sibiriska jordens alster, allt sådana saker, som äro strängeligen förbjudna där uppe i våningen.

Flickan sätter sig med fötterna uppe i Aksinjas säng, och nu vidtager det sedvanliga vänskapliga förmiddagstankeutbytet mellan Aksinja och den lilla flickan.

»Har Hektor fått mat?» gör sig flickan inledningsvis underrättad.

»Jag har kokat kött åt honom, Sininjka.»

Flickan sitter och tittar på, hur Aksinja, en frisk och duktig bondtös på en 25 år, styr och ställer med grytorna, och känner sig nu mycket tilltalad af hennes allvarsamma, ifriga ansikte och ser inte längre något löjligt i det, som där uppe i våningen, där Aksinja inte kan säga ett enda ord utan att rodna ända till hufvudet. Flickan sitter tyst och grubblar på en tanke, som redan länge sysselsatt henne.

»Jag undrar, om inte Hektor hör till människorna?» Aksinja vänder mot henne ett ansikte, fullt af häpnad.

Tankarna hopa sig i massa i flickans hufvud, ila alltjämt framåt, knuffas och trängas och bryta fram, utan att alltid vara klädda i den form de borde.

»Jag undrar, om inte Hektor är folk,» rättar sig flickan.

MELLINS FOOD

har enligt läkares intyg visat särskildt digifvande egenskaper använd i dos af en matsked i ett glas mjölk tre à fyra gånger om dagen. Köpes å alla apotek. Prof samt broschyr gratis och franko från

**MELLINS FOOD DEPOT,
Malmö.**

Åter har hon fått fatt i ett ord, som inte precis är det rätta, och blir förtretad. Men Aksinja fattar mycket väl hennes mening.

»Det vore väl ingenting besynnerligt,» instämmer hon långdraget. »Sånt hör en nog talas om. Min syster var en gång med om att...»

»Hvad för något?» frågar flickan ifrigt.

»Jo, hennes man hade dött...»

»Hur dog han?»

»Drunknade i en flod. Och hon sörjde så dant, syster min. Hon sörjde, så hon rent höll på att mista förståndet. Då började en liten fågel flyga och hälsa på henne. En liten, liten fågel, som ideligen sade pip, pip. Han flög där en dag, han flög där en månad. Satt syster min inne i stugan, flaxade han utanför fönstret, och arbetade hon ute i trädgården, satte han sig i en rönn och bara kvittrade pip, pip, pip. Syster min började lägga märke till det, och så sade hon en dag: 'Hvarför piper du, lilla fågel?' Men fågeln svarade henne med en röst alldeles som en människas: 'Känner du inte igen mig, Dunja lilla? Du tar ju rent lifvet af dig! Inte skall du sörja så förskräckligt!' Och så var han försvunnen.»

I den mån berättelsen fortskridit, har flickans ögon vidgat sig alltmer, och hon frågar nu:

»Var det han?»

»Just han!»

»Nå, men din syster då?»

»Hon dånade. Och där hittade de henne afsvimnad midt uppe i en trädgårdssäng. Ja, sen var det inte mer. Hon gick därifrån och sörjde inte längre så förtviflad.»

Flickan tiger, öfvervåldigad af berättelsen, men hennes tankar hopa sig alltjämt, löpa alltjämt.

»Det var förstås hans själ?»

»Det var klart, det! Den gode Guden hade låtit den komma tillbaka.»

»Men Hektor då? Är han också lefvande?»

»Tektor?» upprepade Aksinja eftersinnande. »Sånt händer nog också,» fortsätter hon därpå. »Mamma brukade berätta, att i hennes hemby — hon var från Stora Jelanja — hade en bonde två år sprungit omkring i skepnad af en björn.»

»Men kanske det var en riktig björn?» säger flickan tviflande.

»En riktig björn? Björnarna är bruna, men den där var kolsvart, och bonden var också svart som kol. Och aldrig låg han i ide. Och så många kreatur han fördärfvade sen, och allra värst var han mot dem från sin egen gård. Och hans hustru fick sig ett nyp, hon med.»

»Åt han opp henne?» frågar flickan förfärad.

»Nej, han bara klöste henne en smula. Och sedan visade han sig åter i människogestalt. Men så mager, så en knappt kunde känna igen honom, och så tungsint. Och hvar han hållit hus, det teg han med.»

»Det var ju alldeles som kung Nebukadnesar,» säger flickan fundersamt.

»Hvilken kung?» blir Aksinja intresserad.

»Det var en kung, som hette så. Nebukadnesar. Men Gud blef ond på honom och gjorde honom till oxe under 7 år.»

Aksinja släpper spiselkroken i golfvet. Hennes ansikte uttrycker obeskriflig förvåning.

»Narras du inte nu, Sininjka?»

»Narras? Vill du jag skall visa dig boken.»

»Var det kung Bunesar, sa' du?»

Flickan finner det omåttligt lustigt.

»Ne-bu kad-nesar,» skrattar hon.

»Jag sa' ju Nebunesar, det hörde du väl.»

Aksinja ser stött ut. Flickan slutar att skratta och bekräftar:

»Nå ja, Nebunesar då.»

»Var det en riktig kung?»

»Han var alla konungars konung.»

»Och blef förvandlad till oxe, säger du? Och betade, åt gräs? I 7 år?»

Kälsoppan kokar öfver på spisel, men Aksinja är så slagen, att hon ingenting märker.

Båda tiga, gripna af det omhandlade ämnets vikt, och båda kasta en blick bort till Hektor. Han ligger framför spisel, på sin älsklingsplats, och ger sig en min, som om samtalet inte alls rörde sig om honom. Hans ena öga sofver, det andra irrar sväfvande kring köket

»Jag har börjat lägga märke till en sak,» säger Aksinja halvhviskande och med skygg blick, i det hon lutar sig fram mot flickan. »Har inte du också märkt, att Tektor precis vid midnattstid ger sig af ut ett tag?»

Liksom flickan inte skulle ha reda på det! Hvar natt vid 12-tiden krafsar han på dörren, ända tills kammarjungfrun stiger upp och släpper ut honom och sedan om en stund släpper in honom igen.

»Nå?» frågar hon.

»Jo, då har jag gett akt på,» fortsätter Aksinja, »att han går utför trappan och raka vägen till stallet. Där stannar han ett tag vid dörren och lyssnar. Sedan går han till stora porten, boden och källaren. I köket stannar han sen och ser sig omkring precis som en människa, som en riktig husbonde. Om allting är som det skall, om dörrarna äro stängda och allt på sin rätta plats. Och skäller han inte kanske, ifall någon går och stryker kring knutarna?»

Efter en lång tystnad säger flickan tveksamt:

»Men mamma vill inte alls tro det, säger att det är dumheter.»

»Ja, din mamma är nog lärd, men hon har lefvat sin mesta tid i städer, och i städerna hör de aldrig talas om sådant. Och du själf då, Sininjka, talade ju om den där kung Nebunesar.»

I flickans hufvud försiggår en strid. Hon tror på hvad mamma säger, men härvidlag förefalla henne Aksinjas bevisningsgrunder, bekräftade af hennes personliga rön och kung Nebukadnesars exempel, vida mer öfvertygande än mammas lösa påstående, att dylika saker ej hända.

II.

Flickan är öfver sig gifven af sorg. Naturligtvis kan man inte få lefva ett lif utan några sorger alls, men det ges sådana dagar, då alla möjliga förtretligheter hopa sig på en människas hufvud. Och en sådan dag var denna för flickan.

Det hade tagit sin början under eldsvådan. Flickan kunde naturligtvis inte låta bli att springa till brand-

stället, då brandsoldaterna körde alldeles förbi henne. Där uppsökte henne kammarjungfrun, som blifvit dit-skickad af mamma, och förde hem henne i tämligen bedröfligt tillstånd med genomblött hår och genomblöta kläder. Familjen satt redan till bords och mottog flickan på ett ej synnerligen vänligt sätt.

Nå, hvad pappa beträffar, var det ju ingenting märkvärdigt, ty han kom alltid trött och retlig till mid-dagen, men mamma kunde hon då rakt inte begripa sig på. För det första borde mamma veta, att hennes flicka redan se'n långt tillbaka var besluten att gå in vid brandkåren, så snart hon slutat skolan, ty just för mamma hade hon oräkneliga gånger skildrat, hur hon i kopparkask skulle flyga gatorna framåt efter det bjällerförsedda trespannet och skrika: »se opp!» Och hur hon skulle klättra in i det brinnande huset och komma utbärande med ett litet barn, som en annan mamma glömt kvar därinne. Och vidare, hvad var det för farligt, att hennes hår och kläder voro våta? Lika våt brukar ju litet hvar bli af en vanlig rägnskur. Och det hade för resten gått till på ett mycket enkelt sätt. Hon hade velat komma litet närmare för att se bättre — ja, och då föll det sig på det viset, att hon kom midt i strålen. Och nog var det harmligt att mamma i samma vefva också skulle ge Hektor hans beskärda del, då han i lika tilltufsadt yttre som flickan gjorde ett försök att klifva upp i divanen. Mamma kunde väl förstå, att Hektor inte alls rädde för det.

Middagen hade öfver hufvud taget aflöpt på ett för flickan tämligen obehagligt sätt. Då hon skulle till att klargöra för pappa, att det inte var snällt att gråla på Michaljo och köra bort honom, därför att han råkat slå sig i stallet, hejdade pappa henne mycket kärft, i det han sade, att hon var en liten flicka, som ingenting begrep. »Liten flicka», hon som var nära 9 år. Det var sorgen numro två. Och sen den där odrägliga Vasia, hennes bror! Han inbillar sig, att en första-klassist — flickan går själf i förberedande — vet och förstår allting. Och i dag hade han sagt alldeles särskildt upprörande saker. Han hade nämligen påstått, att i hans skola skulle sådana flickor som hon få blankt C i alla ämnen, och att en jänta just inte lär sig någonting ordentligt samt hade gått ända därhän, att han uttalat som allmängiltig regel, att alla jäntor voro ena tokor och att de därför inte heller finge studera latin.

Och harmligt var det att mamma i dag mot vanan inte tagit hennes parti, och att pappa öfver sin tallrik lett ett så besynnerligt löje.

Vi böra tillägga, att flickan försvarat sig efter bästa förmåga och framdragit en hel rad anklagelsepunkter: att skolpojarna spelade kort under timmarna och spelade bort alla sina tillhörigheter intill sista stäl-pennan, och att andraklassisterna rökte och att dessa obehagliga människor i allmänhet voro ena fyllhundar och kortoxar och banditer. Hvad speciellt Vasia be-träffade, ställde hon för honom det dystra framtids-perspektivet, att han skulle bli en skurk och en fyll-hund.

»Tänk dig bara, Vasia lilla,» yttrade hon i denna utsökt vänliga ton, som brukade försätta Vasia i ursinne, »när den tiden kommer, att du som 'lustige Vasia' flänger kring från den ena krogen till den andra.»

En kraftig puff i sidan, som hon fått af Vasia för titeln skurk, hade ju skänkt henne en viss tillfreds-ställelse, men icke desto mindre kände hon, att hon gått med långt ifrån fullständig seger ur striden, och att de där idiotiska döda språken skulle kvarstå som ett beständigt vapen mot henne.

Men det allra bittraste hade inträffat efter midda-gen, då mamma bara för det att flickan ville gå till brandstället för att se efter, om också grannhuset fattat eld, något, hvarom ifrig dispyt rådt i åskådard-

ÅTTONDE ALLMÄNNA SVENSKA BRYGGAREMÖTET I MALMÖ 1905. RAHMN FOTO.

hopen, sagt henne, att hon var odräglig och att mamma inte alls kunde tycka om en så odräglig flicka. Detta var mer än 8-årig människosjäl kunde bära och därför låg nu flickan i sängkammaren tvärs öfver stora sängen, hennes vanliga tillflyktsort, då hon ville utgjuta sin sorg, och sparkade energiskt med benen och skrek, så det hördes öfver hela huset, med den jämna, förtviflade gråt utan höjningar och sänkningar, hvilken hon af långvarig erfarenhet väl visste hade en alldeles särskild förmåga att uppväcka hennes mammas medlidande. Tid efter annan höll hon upp ett tag för att lyssna, om inte mamma kom för att göra allt godt och väl igen. Men mamma var ståndaktig, låg i sitt rum med den otäcka, grå sjalen svept om öronen på sig och läste i sin otäcka bok. Efter dylika uppehåll tog flickan i ännu häftigare och hennes tankar finga en allt mörkare karaktär.

»Det är riktigt bra!» hviskar hon för sig själf. »Jag får ondt i hufvudet och så får jag feber och då få de se.»

Flickan vet, att mamma blir förfärligt ängslig, när hennes flicka har feber, och då jämt inbillar sig, att hon skall dö. Men hon kommer också ihåg, hur hon härom sistens skrek på samma sätt som nu och påstod, att hon hade feber och hur förfärad hennes mamma blef, hur hon bäddade ner henne och gaf henne te med sylt till och proptrade henne full med konfekt, och hur pappa sen kom med den där otäcka termometern, som visade att ingen feber fanns, hvarigenom historien fick ett tämligen snöpligt slut.

»Nåja!» och flickan börjar fundera på en mera lyckad kombination. Hon skall gå ut i tajgan, den sibiriska urskogen, och bli uppäten af en björn. Sen efteråt få de reda på det, men då är det så dags. Och i fantasien går hon långt in i tajgan och där kommer en stor, förfärlig björn mot henne och börjar äta upp henne. Och flickan blir helt kuslig och fylles af medömkan med sig själf och börjar gråta ännu häftigare. Men mamma kommer inte ändå, utan förblir alltjämt döf för hennes skrik.

Endast Hektor är alldeles utom sig af längtan att kunna trösta sin väninna. Han försöker alla de medel, som vid dylika tillfällen brukat visa sig verksamma. Han hoppar upp på henne, tjuvar hjärtskärande och krasar sakta på henne med tassens. Flickan fortsätter att sparka med benen och knuffar bort honom och vänder vid uppehållen i skriket sitt tårdränkta ansikte mot honom och fräser: »Gå här med dig, Hektor! Du är lika elak som de andra. Otäcka, elaka Hektor, gå här från mig!»

Hektor är djupt kränkt af jämförelsen med »de andra» och ger som protest upp ett kort, ilsket gläfs.

Nu förflyta en minut, två minuter, utan att Hektor ger något lifstecken från sig. Flickan kan inte motstå frestelsen, utan vänder sig tyst om för att se, hvad som går åt Hektor. Då får hon se något, som skulle kommit också hvilken annan som helst att förlora själfbehärskningen.

Hektor sitter på två ben och biter sig i öfverläppen, så att tänderna äro synliga, och ser på flickan i hjälplös villrådighet. Härvid uppstår ett sånt där ovanligt uttryck i Hektors fysiologi, då det förefaller som om han skrattade. Flickan kan omöjligt betvinga den skrattlust, som strömmar på henne, utan far upp ur sängen och öfver hufvudet på den förskräckte och vaggande Hektor samt rusar genom alla rummen, i det hon ropar: »Mamma, Hektor skrattar!» Hon störtar in som en stormvind i rummet, där mamma ligger, och sliter af henne den grå sjalen och fattar henne i händerna och upprepar: »Mamma, kom och titta! Hektor skrattar!»

»Tänker du inte be mig om förlåtelse?» skämtar mamma.

»Usch, hvad du är elak, mamma! Kära, snälla lilla du, kom med får du se, att Hektor skrattar! Det är så lustigt.»

Hon hoppar och dansar, tills hon fått mamma ur soffan och med sig in i sängkammaren, där Hektor, hufvudyr af allt det som tilldrar sig kring honom, fortfarande sitter i samma ställning och ler liksom förut. Vid åsynen af flickans ifriga, skrattande ansikte försvinner Hektors villrådighet. Han börjar hoppa muntert och lyckas slicka flickan midt på näsan.

Familjeferien är återställd. Tårarna i flickans ögonhår äro borttorkade, och helt förnöjd och uppspelt beger hon sig utan protester till sitt rum och sätter sig viligt till boken.

»Hör du, Hektor, din okunniga stackare, sitt nu riktigt stilla, så kan du få lära dig något!»

Hektor sätter sig på bakbenen och bereder sig till att lyssna uppmärksam.

»Tula ligger... invånare... distriktsstad...» läser flickan högt och bråskande. Sedan sitter hon tyst en stund och upprepar för Hektor:

»Hör på nu bara! Tula ligger... Tu-ula,» börjar hon lyssna till ljudet af sin egen röst. »Ett sånt fult namn! Du, Hektor, är Tula.»

Hektor ruskar missbelåtet på hufvudet och sneglar bort i en vrå för att visa, att han inte alls kan med Tula, att han inte vill heta Tula.

»Jo, jo! Du är Tula, Tula!» envisas flickan. »Usch, otäcka Tula!» Flickan fördjupar sig för några sekunder i sin bok. »Nej, du är något ändå värre,» vänder hon sig ånyo till Hektor. »Du är Kaluga! Att du inte skäms, Hektor! Kaluga!»

“IDEOL”

nytt, oskadligt konserveringsmedel för saft, sylt, gelé, kompotter, marmelader, inläggningar etc.

OBS! Bruksanvisning å hvarje paket! OBS!

Fabrikationen af Ideol står under uppfinnarens, Professor Lagerheims kontroll.

HYLIN & C:o F. A.-B.
Stockholm.

Hektor visar tecken till det våldsammaste missnöje. Han skäller ursinnigt och söker med tänderna slita geografien ur flickans händer. Då veknar hon och börjar räkna upp sådana städer i ryska riket, hvilka bättre skulle kunna öfverensstämma med Hektors värdighet och stannar med Kursk.

(Forts.)

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS.

TILL “EN AF DE OTALIGA”!

DET TILL HJÄRTAT gående tack, som (genom “Iduns” nr 30) kommit mig till del från eder och — såsom Ni säger, otaliga — andra, ber jag att härmed få af varmaste hjärta återgälda.

Ett gammalt svenskmanssinne lever kvar ännu hos vårt folk, älskar jag tro; om det ock på somliga håll tyckes ligga försänt i en dödslik dvala, hvarur ej ens senaste tids djupt allvarliga händelser förmått väcka.

Skulden till detta sorgliga faktum måste utan tvivel väsentligt tillskrivas sociala och ekonomiska missförhållanden.

Må vi då så många som möjligt, hvar efter sin förmåga, större eller mindre, enligt samarbete på dessas afhjälpande ju förr desto hellre, att alla måtte komma att känna sig som solidariska söner och döttrar af ett älskadt och älskansvärdt fosterland, för hvilket intet offer, om det gäller dess vara eller icke vara, må synas för stort!

ERNST ATTERBOM.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 20—26 AUG. 1905.

Söndag: Kräftsoppa; kalf med champignoner; sparris med rördt smör; kaffe-glace med mandelspån.

Måndag: Pudding af kött med potatismos; körsbärs-soppa med skorpor.

Tisdag: Rimsaltad fårbringa med spritårter; filbunke.

Onsdag: Puré af ärtskidor med rostad bröd; kokt makrill med persiljesås och potatis.

Torsdag: Oxstek som vildt med brynt potatis och vinbärs-gelé; blåbärskräm med vispad gräde.

Fre dag: Bräckt skinka med stufvade turska bönor; risgrynsgrot med äpplen.

Lördag: Kall oxstek som vildt med potatispudding; saftsoppa med klimp.

RECEPT:

Kräftsoppa (f. 6 pers.) 6 lit. vatten, 2 dcl. groft salt, 2 tjug medelstora kräftor, 1 hg. risgryn, vatten, salt, 1

HUSMODRAR. Tillsen, att Ni alltid vid inköp af Hafregryn & Korngryn erhålla Hafregrynskvarnen “Sveas” i London med guldmedalj belönade tillverkningar, försäc-kade i säckar eller kartonger om ½, ¾, 1 kilo. Sveas Sundhetsmjöl i hel- eller halfkilopaketet rekommenderas till barn och sjuklingar och samtliga dess tillverkningar utmärka sig för sin goda smak, lättokthet och renhet. Finnes hos alla välsorterade engrossister och detaljister i hela Skandinavien.

Hafregrynskvarnen Svea,
Ragnar L. Jeansson, KALMAR.

Tabell öfver näringsvärdet af våra förnämsta födoämnen uttryckt i öre per kilo:
Fliäsk 102, Oxkött 48, Rågröd 54, Hvetebröd 55, Fårkött 62, Torsk 40, Mjöl 87, Korngryn 116, SVEA Hafregryn 153.

morot, ¼ portug. lök, madeira, 1 dcl. 2½ lit. fisk- eller köttbuljong, peppar salt, 1 msk. färskt smör (20 gr.), Croutons eller queneller af fiskfärs.

Beredning: Kräftorna sköljas väl, läggas i kokande saltadt vatten och få koka omkr. 6 min., eller tills skalet lossnar, hvarefter de upptagas med hälslef och få afrinna. Kräftorna rensas, stjärtar och klor skäras i tärningar och läggas i soppskålen. Risgrynen skällas och förvällas i kokande saltadt vatten, tills de äro mjuka, då de silas upp och stötas jämte kräftskålen i stenmortel. Moroten skrapas, sköljes, skäres i fina strimlor och påsättes jämte löken och vinet i buljongen att koka mjuk. De stötta kräftskålen läggas i och soppan ställes på svag eld 1 tim., under det den ofta röres om med träsflef, men får ej koka. Soppan passeras därefter genom sikt och upphettas i vattenbad samt afsmakas med kryddorna. Det kalla smöret tillsättes, och soppan hålles öfver kräftstjärtarna i soppskålen.

Den serveras med crouton (stekt bröd i tärningar) eller queneller af fiskfärs. Behöfver soppan färgas, bör detta ske med kräftsmör eller tomater, ej med karmin.

Kalf med champignoner (f. 6 pers.) 1 ½ kg. kalfillet eller innan-lår af kalf, salt, 1 burk champignoner å 90 öre. 1 msk. smör (20 gr.), persilja.

Äggstanning: 5 äggulor, 2 ägg-hvitor, ½ dcl. gräddmjöl, 1 knifsudd salt, 1 tsk. smör till formen.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.), 2 dcl. buljong.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres tvärs öfver muskeltrådarna i 2 cm tjocka

skifvor, som bultas lätt och beströms med salt. Till äggstanningen vispas äggulor och ägghvitor väl tillsammans med mjölken och blandningen hålles i smord form med lock. Formen ned-sättes i en kastrull med så mycket kokande vatten, att det står jämt med äggmassan. Vattnet får därefter ej koka, utan endast hållas hett, ty annars blir äggstanningen vasslig. När den stelnat, skäres den i rutor. En tack-järnspanna upphettas långsamt och smöret brynes, hvarefter köttskifvorna nedläggas och stekas hastigt på båda sidor. Stekpannan urvispas med den kokande buljongen, som slås öfver köttet. Champignonerna fräses i smöret, en ägggruta lägges på hvarje köttstycke och 4 champignoner därom-kring. Anrättningen garneras med persilja och serveras mycket varm med brynt potatis.

Kaffe-glace (f. 6 pers.) 75 gr. kaffe-bönor, 4 dcl. tunn gräde, 6 äggulor, 1 kg strösocker, 3 dcl. tjock gräde.

Beredning: Kaffet rostat, och medan det ännu är varmt, hålles den

Gif barnen den bästa näring och de växa upp till friska och starka människor.

Gif vuxna den bästa näring och de förblifva friska intill sena ålderdomen. Använd därför endast

Gyllenhammars
patenterade
hafregryn,
hafremjöl
som fås i hvarje välsorterad speceriaffär.
Aktiebolaget
Göteborgs Ris- & Valskvarn.

uppkokta tunna grädden öfver kaffe-bönorna, hvarefter det får stå, väl öfvertäckt, på varmt ställe. Äggulan röres med sockret ½ tim. Grädden silas ifrån kaffet, och tillsättes de rödda äggulorna under stark vispning. Krämen får därefter sjuda öfver elden, tills den är tjock. Vispningen fortsättes, tills krämen är kall, då den till hårdt skum slagna grädden tillsättes, och krämen hålles i glacemaskin samt vrides omkring 15 min. Den ned-packas i glacadosor och fryses 1—2 tim.

När glacen skall stjälpas upp, omvras dosan med en handduk doppad i hett vatten.

Puré af ärtskidor (f. 6 pers.) 4 lit. urspritate ärtskidor, 2 hg. spenat, salt, 3 liter vatten, 2 liter efterbuljong, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 2 morötter, 1 kkp. spritade ärter.

Beredning: Ärtskidorna sköljas väl jämte spenaten, påsätas i kokande, saltadt vatten och få koka med tät slutet lock, tills de äro riktigt mjuka (omkr. 4 tim.). Då till-sättes buljongen, och skidorna få ytterligare koka 1 tim., hvarefter de passeras. Den passerade soppan bör utgöra 2 lit. Smör och mjöl sammanfräses, purén tillsättes litet i sänder, och soppan får koka 10 min., hvarefter den skummäs och afsmakas med salt.

Morötterna skrapas och skäras i tunna skifvor samt kokas mjuka tillsammans med ärterna och läggas i soppan. Den serveras med stekt eller rostadt bröd.

Blåbärskräm (f. 6 pers.) 1 liter färska blåbär, 1 ½ liter vatten, 1—1 ½ kkp. krossocker, (1 tsk. rifvet citronskal), 3 msk. potatismjöl, ½ kkp. vatten.

Beredning: Blåbären rensas och sköljas. Vattnet kokas upp, blåbären läggas jämte socker och citronskal, om så önskas, och bären få koka, tills de falla sönder. Potatismjölet ut-röres med det kalla vattnet och ned-röres sakta i krämen under flitig rörning, hvarefter den får ett godt uppskok och upphålles att kallna. Krämen serveras med gräde eller god mjölk. Om så önskas, kunna bären silas ifrån och endast saften användas. Då tillsättes med fördel 1 tsk. godt smör, som gör att krämen ej blir seg.

Risgrynsgrot med äpplen (f. 6 pers.) 1 kkp. risgryn, 2 lit. vatten, 2 liter färska eller 1 ½ hg. torkade äpplen, 1 ½ kkp. krossocker, ½ glas punsch.

Beredning: Risgrynen skällas i hett vatten och påsätas i kokande vatten. Äpplena skalas, skäras i fina klyftor och tillsättes jämte sockret i grotten, som därefter får koka omkr. 2 tim., under det den ofta omröres. När grotten är färdig, iröres punschen, och den serveras genast med gräddmjölk.

Lagermans
Flug-fångare
»Tomten»,
Utomerdentligt effektiv. Fångar äfven mal, mygg, getingar etc. Säljes öfverallt å 15 öre. Tillverkare: Fabriken Tomten, Göteborg.

Egen tillverkning

PARAPLY "SOLID"
2 ÅRS GARANTI

å kr. 7.50 med fodral.

Bennström & Jansson
Paraplymagasin,
45 Regeringsgat. 45,
STOCKHOLM.

LEDIGA PLATSER

Remington

Institut för undervisning i Maskinskrifning och Stenografi. Karduanmakargatan 1, Stockholm.

En fransktalande,

hålst undervisningsvan flicka, erhåller förmånlig plats i familj att undervisa en 16 års flicka i franska språket. Fotografi, rekommendationer samt uppgift ålder torde insändas under märket »A. B.», Lund p. r.

Vid Östersunds flickskola äro, för examinerade lärarinnor instundande hösttermin två platser lediga. Undervisningsämnen för den ena, matematik, fysik och kemi; för den andra, såsom vikarie under höstterminen, svenska på mellanstadiet, samt tyska eller engelska på det högre. Lön 1,200 eller 1,300 kr. beroende på kompetens. Närmare upplysningar genom Alma Renborg, adr. Filipstad.

Undervisningsvan lärarinna

önskas till hösten af enkel tjänstemannafamilj i Dalarna för 11 års flicka och 9 års gosse. Betyg jämte fotografi och lönepretentioner sändas till »G. T.», Iduns exp.

Lärarinna,

som genomgått åttaklassigt läroverk, enkel och anspråkslös, får plats i enkelt hem på landet att lära in tvänne flickor i Elementarläroverkets andra klass. Svar jämte rek., fotografi och lönepret. före den 25 augusti till Annonkontoret i Skeninge.

Lärarinna

undervisningsvan o. kompetent att undervisa en flicka o. två gossar i 1:a o. 3:dje klassens kurser önskas af prästfamilj i Västerbottens län. Uppgift å löneanspråk o. betygsafskrifter sändas till »Prästhem», Stensele.

Vid Bollnäs enskilda

5 kl. läroverk är lärarinneplatser lediga till hösten. Undervisningsämnen: naturkunnet, svenska, matematik eller kristendom samt tyska i kl. 1. Lön 800 kr. Svar med betyg till: Styrelsen för Bollnäs enskilda läroverk, Bollnäs.

Undervisningsvan, enkel och barnkär lärarinna. 25 å 30 år, önskas t. 1 Sept. i tjänstemannafamilj å landet 1 mil från Stockholm för att undervisa 4 barn, 1 gosse, 3 flickor 9 å 13 år, i vanl. skolämnen språk, musik och handarbete. Betyg, fotografi och löneanspråk insändas till »H. B.», Stockholm 4, p. r.

För en småskollärarinna som vill åtaga sig läsa med en 7 års flicka, nybörjare, och för öfrigt gå frun till handa, samt en kokerska kunnig i allt hvad som hör till ett landthushåll, finnes platser lediga till instundande 24 Oktober på St. Hof's egendom pr St. Hof. Lönepr. torde uppgifvas.

En ung, anspråkslös flicka, med elementarbildning och goda arbetsvana, kan erhålla plats i god familj i naturskön trakt i Norrland. Hennes uppgift vore dels att läsa läxorna med en flicka i fjärde och en gosse i andra klassen, dels att om dagarna hjälpa till med vården af en 19 månader gammal flicka eller att gå frun tillhanda med sömnad och vanligen förekommande husliga göromål. Sökande till platsen kan påräkna att anses som medlem af familjen. Svar med porträtt och skolbetyg torde insändas till »Martha, Maria», Sollefteå, och kunna då plikt och lönevillkor vidare skriftligen diskuteras med den, som önskar erhålla platsen.

En frisk och duglig lärare ell. lärarinna (helst det förra) önskas för 2 gossar om 9 och 11 år. Svar med betyg, fotografi och löneanspråk sändes snarast möjligt till apotekare V. Strandberg, Gislaved.

Lärarinna får 1 sept. god plats å gods nära Sthlm. Likaså kunnig hushållsfröken 1 nov. Norra Inack.-Byrån, Malmkillnadsq. 27, Sthlm.

Å Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm, etabl. 1887, finnes verkligt goda platser att genast söka för lärarinnor, värdinnor, bildade hushållsbiträden, hushållerskor och barnfröknar.

En anspråkslös lärarinna, van att undervisa i vanliga skolämnen och språk, önskas instundande 1:sta Sept. för 11-årig flicka i enkel familj på landet. Svar jämte fotografi torde sändas till Fru Ingeborg Englund, Wirå, Stafsjö.

I ett hem på landet, önskas i höst en enkel och anspråkslös lärarinna, att undervisa två barn, en flicka, 13 år och en gosse, 11 år, i vanliga skolämnen, tyska språket och musik. Svar med uppgift på ålder, löneanspråk, betyg och fotografi, torde benäget sändas till »Hem», Årila p. r.

Önskas en enkel allvarlig flicka som skall undervisa en 11-årig flicka för inträde i samskolans 2:dra klass. Betyg, fotografi och referenser uppgifves till »Tjänsteman, Örnköldsvik p. r.

Guvernans, som är villig undervisa två gossar af 8 och 10 års ålder äfvensom förestå hushåll utan landbruk erhåller plats till den 1 sept. Ansökning jämte rekommendationer insändes senast den 19 aug. till »Ånkling», adr. Torkelestorp, Svedala p. r.

Guvernansplats

erhålles af fullt kompetent medelålders dam, för undervisning, jämväl i pianospelning af 3 barn mellan 14 och 11 år. Svar med referenser och löneanspråk afvaktas till »Arlig 8 månaders läskurs», »O.», Långvallsfors per Östad.

Kammarjungfru, fullt kunnig i sömnad, önskas till höstflyttningen. Medelålders person, som förut innehaft dylik plats med bästa rekommendationer. Äfven fordras finare strykning. Lön 300 kr. Svar märkt: »Kammarjungfru» insändes under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Kvinnlig student erbjudes förmånlig plats såsom elev å apoteket i Årjäng att genast tillträdas.

Föreståndarinneplatsen
vid Vermlands läns kungl. hushållningssällskaps

Väfskola i Karlstad

kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 januari 1906. Aflysningsförmåner äro:

- ersättning för frielever: af hushållningssällskapet kr. 500:— hvarjämte från statsverket torde i likhet med innevarande år kunna påräknas lika stort belopp.
- bidrag till hyra af undervisningslokal kr. 250:— Af betalande elev erlægges i skolafgift som tillfaller föreståndarinnan, 25 kronor pr månad.

Ansökningar åtföljda af betyg utvisande sökandens kompetens skola före 1 november 1905 vara insända till hushållningssällskapets sekreterare, Karlstad, hvilken lämnar vidare upplysningar.

Karlstad i juli 1905.

Å slöjdomiterades vägnar:

Gerh. Dyrssen.
Ordförande.
Azel Läftman.

Öfversköterskeplatsen vid Hallands läns härvarande upptagningsanstalt för sinnessjuka är ledig att tillträda den 1:sta nästkommande oktober. Lönen är 450 kronor jämte fritt vivre. Sökande, som förutom vanlig sköterskeutbildning, bör äga någon vana vid sinnessjukvård, torde hänvända sig till undertecknad förre innevarande månads utgång.

Falkenberg den 5 Augusti 1905.
P. Åberg.

Bildade kvinnor!

För tre flickors uppfostran till bildade, ordnings- och arbetsälskande, praktiska, dugliga, husliga, friska och hurtiga kvinnor, sökes en kvinna med dessa kvalifikationer. Mindre afseende fästes vid lönen, men de uppräknade egenskaperna måste finnas och därtill energi och entusiasm för den föreliggande uppgiften. Svar med fullständiga referenser och uppgifter om föregående verksamhet ställes till »Stockholmsfamilj Hemskola», under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Inack.-Byrån, Hamng. 2, Norrköping. Inack.-Byrån, ansk. goda platser för bildade flickor. Rikstel. 916.

Plats som sällskap och biträde i hushållet, finnes ledig hos yngre af-färsman och dennes mor i större landsortstad för ung, treflig, med godt utseende, hålst musikalisk flicka, kunnig i enklare matlagning. Egenhändigt skrifna ansökningar med uppgift å ålder samt åtföljda af fotografi torde sändas under adress »Affärsman», Stockholms-Tidningens annonskontor, f. v. b.

Hushållerska,

pålitlig och ordentlig, skicklig i enklare och finare matlagning, bakning och inläggningar m. m. Med goda såväl skriftliga som muntliga rekommendationer, erhåller till hösten förmånlig plats på landet, om betyg jämte fotografi sändes till fru Ribbing, Strömsholm.

Hushållerska.

För erfaren, enkel och pålitlig hushållerska, med vana vid landthushåll, samt fullt skicklig i finare och enklare matlagning, slakt, bakning och all slags konservering, finns plats, som medlem af familjen, den 24:de Oktober. Sökande bör vara redbar och ordentlig, van att handleda tjänare och för öfrigt vara försedd med de bästa rekommendationer. Svar med fotografi, samt uppgift på löneanspråk emotes under adress: »Hushållerska» till Lidmans Annonbyrå, Falun.

Hushållerska,

van vid större landthushåll, skicklig i matlagning, redbar, ordentlig o. snäll, får plats på egendom i Sörmland. Svar till »Höstflyttningen 1905», Iduns exp., Stockholm.

Hushållerska (ensamjungfru), ordentlig, pålitlig, skicklig i matlagning, önskas för svenskt ungarlshem i Scotland till hösten. Betygsafskrifter, referenser samt fotografi sändes till »Hushållerska», Arboga p. r.

Hushållerska.

En hushållerska, kunnig i såväl finare som enklare matlagning, syltning, slakt, bak- och inläggning sökes af fröken Mathilda Rosenmüller Tyllinge, adr. Tyllinge.

Hushållerska från landet erhåller plats, att på egen hand förestå mindre hushåll å landegendom, Svar med hålst fotografi, uppgift om ålder, betyg, pretentioner etc. till »A. R. E.», adr. Wättack.

Hushållerska

sökes af änkan med tre små flickor i ålder 2-5 år. Endast äldre person, som är verkligt barnkär o. som äger god bildning kan ifrågakomma. Svar emotes af Albert Bismark, Halmstad.

Hushållerska önskas i änkemanshem i en af Södra Sveriges större städer, med hufvudsaklig uppgift att vårda en 4 års gosse. Svar med alla nödiga upplysningar ställas till »R. S. 05», p. r., Westervik önskas inom den 20 dennes.

En 25- å 30 års intelligent och sympatisk flicka, får plats att sköta ett litet trefligt ungarlshem på landet, nära Stockholm. Svar med fotografi, betygsafskrifter och lönepretentioner till »Hemtrefflig prästgård», Iduns exp.

Jungfru,

fullt kunnig i matlagning och skötandet af ett litet hättre hem får väl af-lönad plats nästa oktober hos fru Rudeberg, Östersund.

Jungfru, med goda bet., kunnig i matlagning, får till hösten bra plats i ingenjörsfam. Svar till Fru G. Spaak, Bergvik.

Vårdinna, bildad, van att deltaga i div. göromål samt kunnig o. hägad för förefallande sömnad, önskas i Stockholm till hösten af änkan med tre yngre barn. Svar med fotografi till »40-årig», Tidningskont. Karlav. 6.

Såsom husmoders hjälp vid tillsyn af barnen, samt i hemmet förekommande göromål sökes ett kristligt sinnadt bildadt fruntimmer med goda referenser. Den sökande bör vara fullt frisk, barnkär samt hålst något van vid sömnad. Ålder ej under 25 år. Platsen att tillträdas omkring den 1 September. Svar med fotografi samt uppgift om ålder, lönepr. m. m. torde insändas till Grosshandl. Gustaf von Reis, Göteborg.

Anspråkslös, frisk och duglig, bildad flicka, erhåller god plats nu genast. Löneanspr. rekommend. och fotografi torde insändas, märkt: »Frisk, Villig», Iduns exp. f. v. b.

Fin medelålders husjungfru, skicklig i bordsservering, tvätt och strykning samt hvad till sådan plats hör, kan mot goda villkor erhålla plats på år, å bruksegendom, där familjen om vintern bor i Stockholm. Svar märkt »Husjungfru», insändes under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Pålitlig, i linne och klädsömnad skicklig, yngre person, önskas för sömnad Augusti månad på landet. Platsen kan fortsättas enligt öfverenskommelse. Svar märkt »Sömmerska» emotes under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

För allvarlig och snäll tjänarinna, van vid uppässning för äldre dam, samt kunnig i sömnad, finnes plats ledig. Vint.ritid i stad. Endast vill tillförlitlig rekommendation fästas afseende, Svar till Fru A. Müntzing, Winö, Lofta.

Pålitlig medelålders hushållerska kunnig i matlagning och inomhus förefallande göromål, erhåller god plats hos ung familj (frun svenska) i Dresden instundande 15 September. Svar till »E. B.» Carlskrona p. r.

För en snäll, enkel, musikalisk flicka af god familj, kunnig i hushållet, sömnad, handarbete, finnes plats i mindre familj i stad. Betyg och fotografi torde sändas under adress »I. E.» Westervik.

Städerska!

En öfvad, väl rekommenderad städerska, van att tjäna i fin familj, får till hösten god plats på landet i Norge hos svensk matmoder. Svar jämte betyg och fotografi torde snarast insändas till fru Hedvig Lövenskiöld, Överend per Kongsvinger.

Barnfröken

önskas till den 1 november. Svar med löneanspråk och rekommendationer sändas till Ebba Fritsch, Sockerfabriken, Köpingsbro.

Barnfröken.

Till 1:sta september önskas i officersfamilj i Karlskrona en frisk, pålitlig, snäll och ordentlig värdarina för ett 10 mån. gammalt barn. Något kunnig i sömnad. Företräde å person, som förut haft späda barn om hand. Svar med lönespråk och fotografi skyndsammast till »E. C.», Rödeby.

Barnfröken

erhåller plats hos mindre officersfamilj med 2 barn om resp. 5 och 3 1/2 år i Stockholm från 1 september mot fritt vivre (eventuellt mindre lön). Reflekterande sända svar till »T. A.», Allm. Tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg före den 25 dennes.

Barnfröken eller jungfru, pliktrogen, stadig, ordentlig, kunnig i sömnad får plats instundande 1 el. 24 okt. att sköta 3 mindre barn. Två jungfrur finnes. Svar med fotografi, betyg, lönefordringar m. m. till Kapten B. von Sydow, Karlskrona.

En barnfröken önskas snarast möjligt för två barn i ålder om 5 o. 7 år. Kompetens att undervisa den äldre i svenska ämnen jämte musik fordras. Svar jämte löneanspråk och fotografi sändes till »Barnfröken», Järnvägshotellet, Jörn.

För en medelålders barnsköterska, utmärkt rekommenderad, finnes från 1 November plats i Norrlands stad. Goda lönevillkor. Svar till »Officersfamilj», Borgholm.

För en medelålders, pålitlig, barnkär, frisk, flicka finnes plats som barnjungfru ledig den 1 sept. Rekommendationer och löneanspråk sändas till »C. O.» Uppsala p. r.

Undervisningsvan flicka af god familj, frisk, och med godt lynne, något van vid hushållsgöromål, och villig att i dem deltaga, får plats att undervisa två 8- o. 9-åriga barn på herrgård i mellersta Norrland. Svar med betyg, fotografi, uppgift om ålder och löneanspråk sändes till »A. B. 1905», adress Iduns exp.

Barnfröken, ordentlig och barnkär, får plats genast i stad i mellersta Sverige för 2 barn om 1 1/2 och 3 år. Sökande något kunnig i sömnad samt villig deltaga i lättare hushållsgöromål har företräde. Lön efter öfverenskommelse. Svar inom en vecka till »Barnkär», Mullsjö p. r.

En ung, bildad dam af god familj, som är kompetent att bibringa en flicka om 11 år det kunskskapmätt som erfordras för inträde i 4:de klassen af elementarläroverk och som samtidigt kan lämna undervisning i pianospelning, erhåller plats på landet i södra Norrland, om svar, åtföljd af fotografi och tillfredsställande referenser, jämte uppgift på löneanspråk, sändes till C. Talén, Bergvik, Helsingland.

I mindre prästgård, Östergötland, sökes vårdinna, kunnig i landthushåll, äfvenså en bättre flicka, villig sköta en jungfrus sysslor. Betyg, porto, fotografi skola följa ansökan. Adr. »K.», Häffa.

En snäll, enkel och anspråkslös barnkär flicka med god skolunderbyggnad, villig att biträda med skötsel af 5 barn och med andra i ett hem förefallande göromål erhåller god plats såsom barnfröken eller barnjungfru till instundande flyttning. Svar med lönepretentioner, betyg och ålder till »N. S.», Falun p. r.

En bildad och barnkär flicka, ej under 25 år, erhåller i November månad plats i familj såsom hjälp och stöd för husmodern, hvilken är klen, dels att handhafva barnen, hvaraf det yngsta är fyra år, dels att deltaga i skötseln af hushållet. Tvenne tjänarinnor finnes. Svar jämte fotografi till »T.-o.» Vesterås, p. r.

Bildad, barnkär flicka, något kunnig i sömnad och inomhus förefallande göromål får genast plats mot fritt vivre i tjänstemannafamilj vid bruk, att gå frun tillhanda. En 2-årig gosse finnes. Svar till »Hjälp 05», Iduns exp.

Barnjungfru, duglig och snäll får förmånlig plats nästa oktober hos fru Rudeberg, Östersund.

PLATSSÖKANDE

Fransyska önskar till hösten plats i god familj som lärarinna eller sällskapsdam. Bästa referenser. Svar till »B. G.», Oxelösund, p. r.

Musik. engelska.

Ung dansk dam, önskar anställning i treflig familj, som sällskap eller att undervisa barn, förtäresv. i musik och engelska. Särskild utbildad i musik. 2 år anställd i engelsk officersfamilj. God lön behöfves. Närmare uppl. medd. Frk. Gerda I. Möller, Slagelse, Danmark.

Lärarinna, elementarbildad och undervisningsvan, söker plats till hösten. Utmärkt betyg och rek. Svar till »A.-d.», Iduns exp.

En ung anspråkslös flicka med höga betyg från 8 kl. elementarläroverk i Uppsala, pliktrogen och ordentlig önskar plats som lärarinna i familj, hålst på landet, för yngre barn. Goda ref. finnes. Svar till »18 år», Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

som genomgått åttaklassigt läroverk, önskar till hösten plats i familj att undervisa minderåriga barn i vanliga skolämnen och musik. Svar emotes tacksamt till »Värmländska», Fiskebäckskil p. r.

Lärarinna, ung, undervisningsvan med utmärkt rekommendationer, söker plats i fam. Nybörjare efter ljudmetoden, musik. Svar till »Runa 05», Oskarström p. r.

Flicka, som genomgått Lunds fullständiga läroverk för flickor, önskar plats som lärarinna i en kristligt sinnadt familj. Svar till »J. P.», Lilla Alngatan 3, Lund.

Bildad, musikalisk tyska

önskar till hösten plats i finare familj, där ungdom finnes, för att undervisa i sitt modersmål, eller som sällskap åt äldre dam. Svar till »21 år», Iduns exp.

Guvernans, van och skickl. i att underv. i vanl. skolämnen, språk o. mus., söker plats. Utm. bet. Svar till »Lön 400», Iduns exp.

19-årig flicka önskar få undervisning i alla inomhus förekommande göromål i god familj på landet. Hålst å herrgård. Goda referenser. Svar med första till »Familjemedlem», p. r. Östersund.

Kvinnlig utexaminerad gymnast önskar plats från och med midten af sept. Svar märkt »A. S.», Öregrund p. r.

Kv. gymnast önskar plats i familj eller hos ett äldre fruntimmer. Svar emotes tacksamt inom 8 dagar till »Massage», Krylbo p. r.

Gymnast. Kvinnlig legitimerad sjukgymnast söker plats hos läkare eller i familj. Svar torde sändas till »Gymnastikdirektör», Landskrona p. r.

Till hösten, önskar kvinnl. sjukgymnast, äfven något kunnig i sjukvård, verksamhet i fam. el. hos ensam dam. Svar till »M. E.», Sköfde p. r.

Exam. kvinnlig

sjukgymnast önskar plats i fin familj 1:sta Okt. Svar till »Sjukgymnast», Iduns exp.

Utexam. kvinnlig sjukgymnast önskar plats. Svar emotes tacksamt till »Duglig», p. r. Falun.

Läkaredotter, som genomgått 8-klasligt läroverk, önskar plats i familj för att biträda vid sjukvård, husliga sysslor eller tillsyn öfver mindre barn. Måttliga löneanspråk. Svar till »20-årig läkaredotter», Fagerås.

Väl rek. sjuksköterska önskar privatvård. Svar till »Syster Ester», Iduns exp.

En 26 års flicka af god familj, önskar plats i ett godt vänligt hem i stad eller på landet, kunnig i matlagning, någon lön önskas. Svar till »A. C. R.», Iduns exp.

Plats

som sällskap och hjälp uti fint hem på landet eller i stad, önskar en ung, bildad musikalisk flicka af god familj. Kunnig i handarbete och husliga sysslor. Svar till »C. Hösten 1905», Filipstad p. r.

Bildad flicka,

som genomgått kurs i matlagning, önskar plats att deltaga i hvarjehanda göromål. Svar till »E. H.», Helsingborg p. r.

Bildad hushållsfröken, kunnig i matl., bakning, sömnad, handarb. söker plats. Vidare Norra Inack.-Byrån, Malmkillnadsq. 27, Sthlm. R. 85 65. A. 111 87.

Anspråkslös bättre flicka, van vid alla husliga sysslor, önskar plats i god familj som sällskap och hjälp åt husmodern. Hjälp med läxläsning åt barnen om så önskas. Svar till »27 år», Eskilstuna p. r.